

CIW en Mediastudies

**Faculteit der Letteren,
Vrije Universiteit Amsterdam**

Quality Assurance Netherlands Universities (QANU)
Catharijnesingel 56
Postbus 8035
3503 RA Utrecht
The Netherlands

Telefoon: 030 230 3100
Fax: 030 230 3129
E-mail: info@qanu.nl
Internet: www.qanu.nl

Projectnummer: Q321

© 2013 QANU

Tekst en cijfermateriaal uit deze uitgave mogen, na toestemming van QANU en voorzien van bronvermelding, door middel van druk, fotokopie, of op welke andere wijze dan ook, worden overgenomen.

INHOUD

Rapport over de bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen en de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam	5
Administratieve gegevens van de opleiding	5
Administratieve gegevens van de instelling	5
Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	6
Samenstelling van de commissie	6
Werkwijze van de commissie.....	6
Samenvattend oordeel van de commissie.....	11
Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling.....	14
Bijlagen.....	31
Bijlage 1: Curricula Vitae van de leden van de visitatiecommissie.....	33
Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader.....	35
Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties	41
Bijlage 4: Overzicht van het programma	47
Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen	53
Bijlage 6: Bezoekprogramma	59
Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten.....	63
Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen.....	67

Dit rapport is vastgesteld op 31 oktober 2013.

Rapport over de bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen en de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam

Dit rapport volgt het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO.

Administratieve gegevens van de opleidingen

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam van de opleiding:	Communicatie- en Informatiewetenschappen
CROHO-nummer:	56826
Niveau van de opleiding:	bachelor
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	180 EC
Afstudeerrichtingen:	n.v.t.
Locatie(s):	Amsterdam
Variant(en):	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

Naam van de opleiding:	Communicatie- en Informatiewetenschappen
CROHO-nummer:	66826
Niveau van de opleiding:	master
Oriëntatie van de opleiding:	wetenschappelijk (wo)
Aantal studiepunten:	60 EC
Afstudeerrichtingen:	Taal en communicatie in organisaties; Schrijven & vertalen; Metaphor in discourse; Journalistiek
Locatie(s):	Amsterdam
Variant(en):	voltijd
Vervaldatum accreditatie:	31-12-2014

Het bezoek van de visitatiecommissie CIW en Mediastudies aan de Faculteit der Letteren van de Vrije Universiteit Amsterdam vond plaats op 26 en 27 juni 2013.

Administratieve gegevens van de instelling

Naam van de instelling:	Vrije Universiteit Amsterdam
Status van de instelling:	bekostigde instelling
Resultaat instellingstoets:	aangevraagd

Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

De vereiste kwantitatieve gegevens over de opleidingen zijn opgenomen in Bijlage 5.

Samenstelling van de commissie

De commissie die de opleidingen van het cluster Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies beoordeelde, bestond uit:

- Prof. dr. Jan Baetens, hoogleraar Literatuur en Cultuur, KU Leuven (voorzitter);
- Prof. dr. Marie-Thérèse Claes, hoogleraar Interculturele Communicatie, KU Leuven;
- Emiel Hoffer BA, student masteropleiding International Business Communication, Radboud Universiteit Nijmegen;
- Prof. dr. Sonja de Leeuw, hoogleraar Nederlandse televisiecultuur, Universiteit Utrecht;
- Dr. Philippe Meers, universitair hoofddocent Communicatiewetenschappen, Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. Karin Raeymaeckers, hoogleraar Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent;
- Dr. Jan Simons, universitair hoofddocent Nieuwe Media, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Gerard Steen, hoogleraar Taalgebruik en Cognitie, Vrije Universiteit Amsterdam;
- Prof. dr. Ed Tan, hoogleraar Communicatiewetenschappen, Universiteit van Amsterdam;
- Prof. dr. Willy Vanderpijpen, emeritus hoogleraar Informatie- en Bibliotheekwetenschappen, Universiteit Antwerpen, Koninklijke Bibliotheek Brussel;
- Lennart de Vries, student masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen.

Voor ieder bezoek werd op basis van expertise en beschikbaarheid, en het voorkomen van eventuele belangenconflicten, een (sub)commissie samengesteld, bestaande uit zeven commissieleden.

Coördinator van de clustervisitatie CIW en Mediastudies was drs. Trees Graas, medewerker van QANU. Zij trad eveneens op als secretaris tijdens het bezoek van de commissie aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Chantal Gorissen MA was secretaris van de commissie tijdens het bezoek aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Bij de overige bezoeken trad drs. José van Zwieten op als secretaris.

De curricula vitae van de leden van de commissie zijn opgenomen in Bijlage 1.

Werkwijze van de commissie

Voorbereiding

Op 17 september 2012 hield de commissie haar formele startvergadering. Tijdens de startvergadering werd de commissie geïnstrueerd en werd het domeinspecifieke referentiekader CIW en Mediastudies besproken. Dit domeinspecifieke referentiekader is opgenomen in Bijlage 2.

Bij ontvangst van de kritische reflecties van een universiteit werden deze door de projectleider gecontroleerd op kwaliteit en compleetheid van informatie. Nadat de kritische reflecties in

orde waren bevonden, zijn deze doorgestuurd aan de commissieleden. De commissieleden namen de kritische reflecties door en formuleerden vragen die aan de projectleider werden toegestuurd. De projectleider compileerde de vragen per onderwerp en/of gespreksgerium. Eventuele additionele vragen van de commissieleden werden aan de opleidingen toegestuurd met het verzoek om een reactie. Naast de kritische reflecties lazen de commissieleden gezamenlijk minimaal vijftien scripties per opleiding.

Visitatiebezoeken

Tijdens de voorbereidende vergadering van ieder bezoek werd de visitatie concreet voorbereid en zijn afspraken gemaakt over de taakverdeling op grond van inhoudelijke expertise. De commissie wenst te benadrukken dat zij in haar geheel verantwoordelijk is voor de oordeelsvorming en het eindrapport.

Voorafgaand aan ieder bezoek maakte de projectleider een conceptprogramma voor de (dag)indeling van het bezoek. Dit concept werd in samenspraak tussen de voorzitter, de projectleider en de coördinator van de betreffende universiteit aangepast aan de specifieke situatie van de opleiding(en). Tijdens de bezoeken is gesproken met een (representatieve) vertegenwoordiging van het faculteitsbestuur, het opleidingsbestuur, de afgestudeerden, de opleidingscommissie en de examencommissie. Daarnaast werd per opleiding gesproken met student- en docentvertegenwoordigers van de beoordeelde opleidingen. Op verzoek van de commissie heeft de opleiding gesprekspartners geselecteerd binnen de door de commissie aangegeven kaders. De commissie heeft met studenten uit alle studiejaar gesproken en met kerndocenten en begeleiders uit de diverse disciplines binnen de te visiteren opleiding(en). Voorafgaande aan het bezoek heeft de commissie een overzicht ontvangen van de gesprekspartners en ingestemd met de door de opleiding gemaakte selectie. Een overzicht van het programma met alle gesprekspartners is opgenomen als Bijlage 6 bij dit rapport.

Tijdens ieder bezoek bestudeerde de commissie het ter inzage gevraagde materiaal en gaf zij gelegenheid tot een spreekuur ten behoeve van studenten en docenten die zich voorafgaand aan het bezoek hadden aangemeld.

De commissie heeft het laatste deel van het bezoek gebruikt voor een discussie over de beoordeling van de opleidingen en de voorbereiding op de mondelinge rapportage. Aan het einde van elk bezoek heeft de voorzitter in een mondelinge rapportage de eerste bevindingen van de commissie gepresenteerd. Daarbij ging het steeds om een aantal algemene waarnemingen en eerste indrukken per opleiding.

De coördinator was aanwezig bij de eindvergadering van de bezoeken, enerzijds om de bevindingen van de voorgaande bezoeken in te brengen, en anderzijds om de commissie te attenderen op haar wijze van oordelen. Er heeft regelmatig overleg plaatsgevonden tussen de coördinator en de tweede projectleider om de beoordelingen op elkaar af te stemmen.

Beslisregels

In overeenstemming met het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (versie van november 2011) heeft de commissie de volgende definities voor de beoordeling van de afzonderlijke standaarden en de opleiding als geheel gehanteerd:

Basiskwaliteit

De kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs verwacht mag worden van een bachelor- of masteropleiding binnen het hoger onderwijs.

Onvoldoende

De opleiding voldoet niet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont op meerdere vlakken ernstige tekortkomingen.

Voldoende

De opleiding voldoet aan de gangbare basiskwaliteit en vertoont over de volle breedte een acceptabel niveau.

Goed

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte uit boven de gangbare basiskwaliteit.

Excellent

De opleiding steekt systematisch en over de volle breedte ver uit boven de gangbare basiskwaliteit en geldt als een (inter)nationaal voorbeeld.

Uitgangspunt van de beoordeling is 'voldoende', waarbij de standaard, of de opleiding, voldoet aan de gestelde criteria. In de ogen van de commissie kan zij het oordeel 'voldoende' toekennen, ook wanneer zij kritische opmerkingen heeft gemaakt. Het is dan wel noodzakelijk dat tegenover de kritische opmerkingen positieve observaties staan.

Rapportages

De projectleider heeft op basis van de bevindingen van de commissie, per instelling, een conceptrapport opgesteld. Het conceptrapport is voorgelegd aan de commissieleden die bij het bezoek aanwezig waren. Na vaststelling van het conceptrapport is dit aan de betrokken faculteit voorgelegd ter toetsing van feitelijke onjuistheden. Het commentaar van de opleidingen is met de voorzitter en, indien nodig, met de overige commissieleden besproken. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Bijzonderheden van het bezoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam

Het bezoek aan de Vrije Universiteit Amsterdam vond plaats op 26 en 27 juni 2013 in Amsterdam. Het programma van het bezoek is te vinden in Bijlage 6 van dit rapport. Van het spreekuur is geen gebruik gemaakt.

De commissie die de bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen en de masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam beoordeelde bestond uit:

- Prof. dr. Jan Baetens, hoogleraar Literatuur en Cultuur, Katholieke Universiteit Leuven (voorzitter);
- Prof. dr. Marie-Thérèse Claes, hoogleraar Interculturele Communicatie, Katholieke Universiteit Leuven;
- Dr. Jan Simons, universitair hoofddocent Nieuwe Media, Universiteit Amsterdam;
- Emiel Hoffer BA, student masteropleiding International Business Communication, Radboud Universiteit Nijmegen;

- Dr. Philippe Meers, universitair hoofddocent Communicatiewetenschappen, Universiteit Antwerpen;
- Prof. dr. Karin Raeymaeckers, hoogleraar Communicatiewetenschappen, Universiteit Gent;
- Prof. dr. Willy Vanderpijpen, Emeritus hoogleraar Informatie- en Bibliotheekwetenschappen, Universiteit Antwerpen, Koninklijke Bibliotheek Brussel.

Prof. dr. Claes kon door omstandigheden niet aanwezig zijn bij het visitatiebezoek aan de VU. Wel is zij betrokken geweest in de voorbereiding op het bezoek en de beoordeling van de opleidingen.

De commissie werd ondersteund door drs. José van Zwieten.

Het College van Bestuur van de Vrije Universiteit Amsterdam en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) hebben ingestemd met de samenstelling van de commissie voor de beoordeling van de twee genoemde opleidingen.

Voor de beoordeling van het gerealiseerde eindniveau van de opleiding heeft de commissie voorafgaand en tijdens de visitatie meerdere producten beoordeeld. Om het gerealiseerde eindniveau van opleidingen te bepalen hebben de coördinator en voorzitter van de visitatiecommissie 15 bachelorscripties en 15 masterscripties geselecteerd. De scripties werden aselect gekozen uit een lijst van afgestudeerden van de laatste twee voltooide studie jaren. Hierbij is rekening gehouden met een spreiding in cijfers en varianten (zie Bijlage 7).

Voor de visitatie heeft de commissie inzage gevraagd in de organisatie, de inhoud, de toetsing en de evaluatie van de volgende cursussen:

Bacheloropleiding

- Filosofie, taal, kunst en kennis
- Discourse analyse
- Digitale communicatie
- Methodologie van empirisch onderzoek
- Media History: Film, Television and New Media
- Specialisatie Grafische vormgeving in theorie en praktijk
- Global English
- Taal en interactie
- Varación y cambio en Español
- Vertalen Spaans-Nederlands

Masteropleiding

- Genre Analysis
- Reclameprocessen
- Methods of Assessing Web Communication
- Formuleren plus
- Technisch vertalen en ICT technieken voor vertalers
- Metaphor in Communication: Media and Settings
- Key issues in de journalistiekwetenschap
- Nieuwsframes, nieuwsimpact en burgerschap

Tijdens het bezoek bestudeerde de commissie de kwaliteit van het cursusmateriaal, de studentinformatie, de toetsen en de praktische onderwijsprogramma's van deze cursussen in detail.

Samenvattend oordeel van de commissie

De commissie beoordeelt de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling als volgt:

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen

De commissie concludeert dat de eindtermen van de bacheloropleiding CIW van de VU goed passen binnen het domeinspecifieke referentiekader. De opleiding heeft met de nadruk op talige aspecten van communicatie een herkenbaar inhoudelijk profiel. De eindtermen zijn naar het oordeel van de commissie helder geformuleerd en hebben een duidelijk academische oriëntatie. De eindtermen van de opleidingen reflecteren in voldoende mate het beoogde niveau.

Het curriculum van de bacheloropleiding CIW van de VU beslaat 180 EC. Deze zijn verdeeld over de volgende componenten die ieder verspreid zijn over de drie studie jaren (met uitzondering van de minor die volledig in het derde jaar geprogrammeerd staat):

- Algemene verplichte facultaire/afdelingsbrede vakken (30 EC);
- 1° major Taal & Communicatie (69 EC);
- 2° major Engels, Spaans of ACW (51 EC);
- Minor (30 EC).

De commissie heeft het programma van de opleiding bestudeerd en vastgesteld dat het curriculum een logische samenhang vertoont en in voldoende mate aansluit op de beoogde eindkwalificaties. De inhoud van de verschillende componenten van het curriculum is inzichtelijk voor studenten. Per onderwijsonderdeel zijn concrete leerdoelen geformuleerd en passende werkvormen gekozen. De vakken zijn inhoudelijk goed en degelijk opgebouwd. De verdiepende vakken van de major Taal & Communicatie hebben een mooie verdeling tussen theoretische kennis en toepassing hiervan in de analyse van communicatie in verschillende verschijningsvormen in de praktijk. De majoren Engels en Spaans kunnen volgens de commissie meer geïntegreerd worden in het curriculum waardoor de samenhang van de opleiding van studenten die voor deze richting kiezen wordt vergroot. Dit kan tevens het eindniveau van de taalvaardigheid van studenten die voor Spaans kiezen, verhogen.

De commissie is positief over het algemene curriculum, dat voorziet in de benodigde academische vorming en reflectie op het vakgebied. De commissie heeft vastgesteld dat het begeleidingstraject van de bachelorscripties goed is gestructureerd, en dat studenten tevreden zijn over de begeleiding.

De commissie heeft tevens kennisgenomen van de opzet van de nieuwe bacheloropleiding die zal starten vanaf het academisch jaar 2013-2014. Zij ziet in deze herstructurering een logisch vervolg op de majorenstructuur. De opbouw in een breed eerste jaar waarna studenten specialiseren in beroepsgeoriënteerde afstudeervarianten lijkt een aantrekkelijke opleiding.

De commissie heeft waardering voor de aandacht voor wetenschappelijk onderzoek in de opleiding. Studenten krijgen een degelijke opleiding in onderzoeksmethodiek. De commissie moedigt de opleiding aan om de in de eindtermen beoogde kritische reflectie op het gehanteerde theoretisch kader, de methodiek en de maatschappelijke context ook verder in de programma's en de eindwerken te stimuleren bij studenten.

Het onderwijs wordt verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten. Ondanks de druk die er door onderwijsvernieuwing en relatief hoge staf-studentratio's op hen rust, werken zij met enthousiasme en naar tevredenheid van de studenten. Opleidings specifieke kwaliteitszorg en studiebegeleiding voldoen.

De commissie is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en of studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren. De commissie heeft vastgesteld dat in de opleiding gebruik wordt gemaakt van diverse toetsvormen die aansluiten bij de leerdoelen van de betreffende cursus. De commissie vindt het positief dat bij de meeste cursussen sprake is van een combinatie van toetsvormen en dat studenten voldoende feedback ontvangen op tussentijdse toetsen en opdrachten. Voor de beoordeling van eindwerken worden standaard beoordelingsformulieren gehanteerd.

De commissie heeft na bestudering van een selectie van scripties vastgesteld dat studenten van de opleiding de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende
Algemeen eindoordeel	voldoende

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen:

De commissie concludeert dat de eindtermen van de masteropleiding CIW van de VU goed passen binnen het domeinspecifieke referentiekader. De opleiding heeft met de nadruk op talige aspecten van communicatie een herkenbaar inhoudelijk profiel. De bestudering van diverse vormen van communicatie in relatie met verschillende genres is volgens de commissie een geslaagde profilering. De eindtermen zijn naar het oordeel van de commissie helder geformuleerd en hebben een duidelijk academische oriëntatie. De eindtermen reflecteren in voldoende mate het beoogde niveau.

De opleiding beslaat 60 EC. Studenten kiezen uit één van de vier programma's Taal en communicatie in organisaties, Schrijven & vertalen, Metaphor in discourse of Journalistiek. De doelstelling van de opleiding is om communicatiedeskundigen op te leiden die in staat zijn zelfstandig een bijdrage te leveren aan de theorievorming op het gebied van taal en communicatie is vertaald in een evenwichtig onderwijsprogramma. De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding studenten in staat stelt de eindkwalificaties te realiseren. De benadering van de vier verschillende specialismen vanuit genrespecificiteit van communicatie brengt een mooie inhoudelijke en theoretische verbinding tussen de programma's. Studenten krijgen verschillende modellen aangereikt om communicatie te analyseren en te verbeteren. In verschillende werkvormen en opdrachten worden studenten goed geactiveerd.

De commissie heeft waardering voor de aandacht voor wetenschappelijk onderzoek in de opleiding. Studenten krijgen een degelijke opleiding in onderzoeksmethodiek. De commissie moedigt de opleiding aan om de in de eindtermen beoogde kritische reflectie op het gehanteerde theoretisch kader, de methodiek en de maatschappelijke context ook verder in de programma's en de eindwerken te stimuleren bij studenten.

Het onderwijs wordt verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten. Ondanks de druk die er door onderwijsvernieuwing en relatief hoge staf-studentratio's op hen rust, werken zij

met enthousiasme en naar tevredenheid van de studenten. Opleidingsspecifieke kwaliteitszorg en studiebegeleiding voldoen.

De commissie is nagegaan of de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en of studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren. De commissie heeft vastgesteld dat in de opleiding gebruik wordt gemaakt van diverse toetsvormen die aansluiten bij de leerdoelen van de betreffende cursus. De commissie vindt het positief dat bij de meeste cursussen sprake is van een combinatie van toetsvormen en dat studenten voldoende feedback ontvangen op tussentijdse toetsen en opdrachten. Voor de beoordeling van eindwerken worden standaard beoordelingsformulieren gehanteerd.

De commissie vraagt aandacht voor het toetsen van reflectieve vaardigheden in het programma. Het gaat hierbij zowel om reflectie op de keuze voor en beperkingen van bepaalde methoden en technieken als reflectie op de maatschappelijke context.

De commissie is kritisch over de vorderingen die de opleiding heeft gemaakt op het gebied van de kwaliteitsborging van de toetsing. Hoewel er stappen zijn gezet, is er nog geen sprake van structurele kwaliteitscontrole van de toetsing. De opleiding heeft nog geen toetsplan waarmee kan worden vastgesteld hoe de verschillende eindkwalificaties worden getoetst. De toetscommissie is pas zeer recent gestart met de eigen taakomschrijving en de uitvoering van de controle op de toetskwaliteit. De commissie heeft uit de beschrijving in de kritische reflectie en de gesprekken tijdens het visitatiebezoek vastgesteld dat de examencommissie haar wettelijke taken nog niet volledig naar behoren vervult. Zij moedigt de recente aanstelling van een toetscommissie aan. Positief is de commissie over het feit dat de examencommissie scriptieovereenkomsten beoordeelt en dat scripties structureel door twee lezers worden beoordeeld.

De commissie heeft na bestudering van een selectie van scripties vastgesteld dat studenten van de opleiding de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	voldoende
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	voldoende
Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	voldoende

Algemeen eindoordeel	voldoende
----------------------	-----------

De voorzitter en de secretaris van de commissie verklaren hierbij dat alle leden van de commissie kennis hebben genomen van dit rapport en instemmen met de hierin vastgestelde oordelen. Zij verklaren ook dat de beoordeling in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Datum: 31 oktober 2013

Prof. dr. Jan Baetens

Drs. José van Zwieten

Behandeling van de standaarden uit het Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling

Inleiding

Dit visitatierapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en oordelen van de commissie over de huidige bacheloropleiding en masteropleiding CIW aan de VU. Binnen de faculteit der Letteren heeft er echter een herziening van opleidingen plaatsgevonden. Als gevolg daarvan zal de bacheloropleiding CIW vanaf het collegejaar 2013-2014 een andere structuur en inhoud hebben. Aangezien deze wijziging al op korte termijn in werking zal treden, heeft de commissie er voor gekozen om tijdens het bezoek ook te spreken over de nieuwe bacheloropleiding. In de rapportage zijn daarom op een aantal plaatsen bevindingen en suggesties met betrekking tot de nieuwe opleiding opgenomen. De uiteindelijke oordelen baseert de commissie op de huidige opleiding.

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Toelichting:

De beoogde eindkwalificaties passen wat betreft niveau en oriëntatie (bachelor of master; hbo of wo) binnen het Nederlandse kwalificatieraamwerk. Ze sluiten bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld en het vakgebied worden gesteld aan de inhoud van de opleiding.

Bevindingen

Het Disciplineoverleg Letteren en Geschiedenis heeft een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld voor de onderwijsvisitatie CIW en Mediastudies 2012. De opleidingen CIW van de VU profileren zich binnen dit kader door een taalkundige oriëntatie op communicatie. De opleidingen hebben verschillende programmavarianten. Al deze varianten hebben een basis in de taalkundige aspecten van het onderwerp van studie.

Bacheloropleiding

De bacheloropleiding CIW beoogt studenten academisch te vormen met kennis, inzicht en vaardigheden om de rol van taal en taalgebruik bij het bevorderen van effectieve communicatie, te analyseren en te beoordelen in het licht van verschillende communicatieve doelen en in verschillende communicatieve settings.

De opleiding kent een tweemajorenstructuur. Dit betekent dat studenten naast een verplichte major 'Taal & Communicatie' een tweede major volgen. Zij kunnen hierbij kiezen uit:

- Engels;
- Spaans;
- ACW (Algemene Cultuurwetenschappen): Beeldcultuur.

Hiermee kunnen studenten ervoor kiezen om een internationale oriëntatie op CIW aan te brengen of om zich naast verbale communicatie ook te specialiseren in visuele communicatie. Met deze majoren brengt de opleiding een nadere profilering aan op haar positie in het CIW-veld.

De opleiding heeft de algemene doelstelling vertaald in algemene eindkwalificaties en eindkwalificaties van de majoren Engels, Spaans en ACW. Bij de algemene eindtermen is per eindterm de betreffende Dublin-descriptor vermeld. Hieruit blijkt dat zowel naar kennis en

inzicht, toepassing, oordeelsvorming en leervaardigheden wordt gestreefd binnen de opleiding. Het valt de commissie op dat de Dublin-descriptor 'communicatie' alleen gerelateerd is aan een eindkwalificatie van de majoren Engels en Spaans. In de eindtermen van de nieuwe bacheloropleiding CIW is deze Dublin-descriptor gerelateerd aan meerdere eindtermen. De eindtermen van de opleiding zijn opgenomen in Bijlage 3. Zoals weergegeven in deze eindtermen richt de opleiding zich op:

- Vormen van communicatie en informatie;
- Structuur en functie van teksten en de historisch/culturele achtergronden hiervan;
- Organisatie-theoretische, sociologische en culturele factoren die communicatieprocessen beïnvloeden;
- Institutionele communicatieprocessen.

Het valt de commissie op dat het beoogde eindniveau voor de majoren Engels en Spaans verschillen in het beoogde niveau: waar bij Engels zeer goede schrijf-, lees-, vertaal- en spreekvaardigheden nagestreefd worden, beoogt de major Spaans redelijk tot goede lees- en luistervaardigheden en redelijke mondelinge en schriftelijke productie. De commissie heeft er begrip voor dat het instroomniveau bij Spaans anders is dan bij Engels en daarmee het te realiseren eindniveau ook verschillend zal zijn. Zij waardeert de inspanningen van de opleiding om het taalniveau van de major Spaans te verbeteren en moedigt de opleiding aan deze inspanningen voort te zetten.

Naast de inhoudelijke vorming besteedt de VU in de eindkwalificaties ook nadrukkelijk aandacht aan de ontwikkeling van oordeelsvermogen. Afgestudeerden dienen inzicht te hebben in de waarden die aan het wetenschapsproces ten grondslag liggen en dienen zich kritisch op te stellen.

Voor de nieuwe opleiding geldt dat er zeven verschillende programma's aangeboden zullen worden. Voor ieder van de programma's zijn eindtermen geformuleerd. De commissie heeft tijdens het bezoek aangegeven dat zij zich kan voorstellen dat de programma's mogelijk niet allemaal op evenveel interesse van studenten kunnen rekenen. Zij adviseert de opleiding hierop te anticiperen. Daarnaast onderstreept de commissie het belang om bij een dergelijk breed en divers aanbod binnen één opleiding aandacht te besteden aan de onderlinge samenhang.

Masteropleiding

De masteropleiding CIW van de VU beoogt communicatiedeskundigen op te leiden met specialistische kennis van de rol van taal en taalgebruik bij het bevorderen van effectieve communicatie. Afgestudeerden moeten in staat zijn om zelfstandig wetenschappelijk onderzoek te kunnen verrichten op het gebied van taal en communicatie. Naast deze focus op wetenschappelijk onderzoek is de opleiding ook gericht op de verwerving van kennis en vaardigheden om te reflecteren op communicatie in institutionele organisaties. De opleiding bouwt daarbij voort op de kennis en vaardigheden die studenten in de bacheloropleiding hebben opgedaan.

De opleiding kent vier verschillende programma's:

- Taal & communicatie in organisaties;
- Schrijven en vertalen;

- Metaphor in discourse;
- Journalistiek.

Het programma Taal & communicatie in organisaties richt zich op de talige aspecten van taalgebruik in institutionele organisaties. Het programma onderscheidt zich door de relatie van taalgebruik met verschillende genres te bestuderen. In het programma Schrijven en vertalen leren studenten kennis van taal- en tekstwetenschappen toe te passen op professionele schrijf- en vertaalopdrachten. Ook hier is het differentiëren in genres onderscheidend. Metaphor in discourse is een specialistisch programma dat zich richt op één talig fenomeen; metaforen. Er is tevens aandacht voor visuele metaforen, dit sluit volgens de commissie goed aan bij de aandacht voor visuele cultuur in de bacheloropleiding. Dit specialisme is uniek in Nederland. Het programma Journalistiek combineert sociaalwetenschappelijke aspecten van journalistiek met tekstwetenschappelijke theorieën over de inhoud, werking en vormgeving van journalistiek. Met deze basis in de tekstwetenschappen profileert het programma zich binnen het cluster van academische journalistiekopleidingen.

Voor de masteropleiding zijn zowel algemene eindtermen als programmaspecifieke kenmerken geformuleerd. De eindtermen zijn gerelateerd aan de Dublin-descriptoren voor academische masteropleidingen. De commissie concludeert dat de eindtermen duidelijk het masterniveau weerspiegelen. Zo dienen afgestudeerden kennis te hebben van de complexiteiten en diversiteit van het vakgebied en dienen zij een onafhankelijke bijdrage te kunnen leveren aan het wetenschappelijk debat.

De eindtermen van het programma Tekst & communicatie in organisaties zijn volgens de commissie goed gebalanceerd en gepositioneerd. De verhouding tussen theorie en praktijk is goed en de koppeling met het begrip genre past goed als positionering, zowel in de opleiding als in de aansluiting met het beroepenveld.

De commissie is van mening dat de eindtermen van de variant Schrijven en vertalen erg heterogeen zijn. Enerzijds wil de opleiding een degelijke theoretische basis aanbieden, tegelijkertijd beoogt de opleiding studenten ook praktische vaardigheden bij te brengen. De commissie vindt deze combinatie in een programma van 60 EC lastig te verenigen. De doelstellingen aan sich zijn op niveau, maar lijken te ambitieus.

De doelstellingen van het programma Metaphor in Discourse lijken met name gericht op voorbereiding op een promotietraject. De opleiding is daarmee in de ogen van de commissie minder beroepsgericht.

De eindtermen van het programma Journalistiek geven volgens de commissie duidelijk de positionering van deze opleiding weer. Het programma richt zich op Journalism studies in verbinding met tekstwetenschap.

De commissie heeft de eindkwalificaties van beide opleidingen bestudeerd in het licht van het domeinspecifieke referentiekader. De commissie heeft vastgesteld dat de opleidingen duidelijke keuzes hebben gemaakt binnen het domein van de communicatie- en informatiewetenschappen. De opleidingen hebben een helder omschreven en onderscheidend profiel. De basis in de taalkunde en de verbinding met beeldcultuur is een aantrekkelijke keuze binnen de bacheloropleiding. De keuze om in de masteropleiding in de verschillende programma's de specialisatie te bestuderen in samenhang met het begrip genre is volgens de

commissie een geslaagde keuze die focus aanbrengt en tegelijkertijd voor samenhang tussen de programma's zorgt.

Overwegingen

De commissie concludeert dat de eindtermen van de opleidingen CIW van de VU goed passen binnen het domeinspecifieke referentiekader. De opleidingen hebben met de nadruk op talige aspecten van communicatie een herkenbaar inhoudelijk profiel. In de masteropleiding is de bestudering van diverse vormen van communicatie in relatie met verschillende genres een geslaagde profilering.

De eindtermen zijn naar het oordeel van de commissie helder geformuleerd en hebben een duidelijk academische oriëntatie. De eindtermen van beide opleidingen reflecteren in voldoende mate het beoogde niveau.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 1 als **voldoende**.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Toelichting:

De inhoud en vormgeving van het programma stelt de toegelaten studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te bereiken. De kwaliteit van het personeel en van de opleidingsspecifieke voorzieningen is daarbij essentieel. Programma, personeel en voorzieningen vormen een voor studenten samenhangende onderwijsleeromgeving.

Bevindingen

De commissie heeft de onderwijsprogramma's van beide opleidingen bestudeerd. Zij heeft inzage gehad in cursusmateriaal, de notulen van relevante commissies, de resultaten van onderwijsbeoordelingen en de digitale leeromgeving Blackboard. In deze standaard wordt eerst een korte beschrijving gegeven van de didactische uitgangspunten die aan de programma's ten grondslag liggen. Vervolgens worden de bevindingen van de commissie weergegeven met betrekking tot de inhoud en opbouw van de programma's, de vertaling van de eindkwalificaties in het onderwijs, en het onderwijs in methodologie en wetenschappelijke vorming. Tot slot wordt kort aandacht besteed aan de staf, de studeerbaarheid en de opleidingsspecifieke kwaliteitszorg.

Opbouw en samenhang onderwijsprogramma's

Bacheloropleiding

Het curriculum van de bacheloropleiding CIW van de VU beslaat 180 EC. Deze zijn verdeeld over de volgende componenten die ieder verspreid zijn over de drie studiejaar (met uitzondering van de minor die volledig in het derde jaar geprogrammeerd staat):

- Algemene verplichte facultaire/afdelingsbrede vakken (30 EC);
- 1^e major Taal & Communicatie (69 EC);
- 2^e major Engels, Spaans of ACW (51 EC);
- Minor (30 EC).

Een schematisch overzicht van het curriculum is opgenomen in Bijlage 4. In de kritische reflectie is een uitgebreide beschrijving van de verschillende curriculumonderdelen weergegeven.

De algemene vakken richten zich op basiskennis en vaardigheden. Hierin komen inleidingen in de communicatiewetenschap en taalwetenschap, academische vaardigheden, methodologie, en filosofie aan de orde.

De major Taal & Communicatie is het hart van de opleiding CIW. Hierin komen, voortbouwend op de algemene inleidende vakken, de theorieën en vaardigheden aan bod die nodig zijn om communicatie in verschillende contexten te kunnen analyseren, beoordelen en optimaliseren. Taalgebruik en effectieve communicatie zijn het centrale thema van deze major. In het eerste jaar krijgen studenten een kennisbasis met betrekking tot taal, media en communicatie en een kennis- en vaardighedenbasis in de discoursanalyse. In het tweede en derde jaar wordt hierop een verdieping aangebracht met cursussen over gesprekken, teksten en digitale communicatie. De cursussen beslaan twee perioden. Zodoende zijn studenten met ieder onderwerp langdurig en intensief bezig. Hierbij is de opbouw van ieder van deze onderwerpen hetzelfde: studenten leren eerst om de communicatievorm te analyseren, vervolgens om deze te beoordelen op zijn effectiviteit en ten slotte om deze kennis toe te passen op een praktijkopdracht. Studenten krijgen per onderwerp verschillende onderzoekstechnieken aangereikt. In het tweede jaar komt tevens statistiek aan bod. Studenten sluiten de major af met een scriptiecolloquium en bachelorscriptie.

Met de tweede major verwerven studenten een tweede specialisatie. Zoals beschreven onder standaard 1 kunnen zij kiezen tussen een major Engels, Spaans of ACW (beeldcultuur). De studenten die kiezen voor een major in een vreemde taal verwerven taalvaardigheid en verdiepen zich in de taalkundige facetten van de betreffende taal. In de major Spaans is meer ruimte opgenomen voor taalvaardigheid, maar komen de taalkundige en taalwetenschappelijke aspecten van het Spaans ook aan de orde. De major in een vreemde taal is niet bedoeld om studenten als volwaardig expert of vertaler in de betreffende taal te laten functioneren, maar beoogt hen de vaardigheden en het zelfvertrouwen te geven om in een internationale context als communicatiedeskundige te werken.

De major ACW geeft studenten de gelegenheid zich te specialiseren in visuele communicatie. Na inleidende vakken in beeldcultuur en mediageschiedenis, leren studenten film, interactieve fictie en reclame te analyseren. In het derde jaar kunnen ze kiezen tussen een specialisatie in grafische vormgeving of in vergelijkende beeldcultuur.

De minorruimte van 30 EC is geprogrammeerd in het eerste semester van het derde jaar. Hierdoor hebben studenten de gelegenheid om deze ruimte in te vullen met een studieverblijf in het buitenland. Dit wordt vanuit de opleiding gecoördineerd en gestimuleerd vanuit de International Office. Studenten geven aan bekend te zijn met deze voorzieningen. De opleiding heeft de ambitie om het aantal studenten dat gebruik maakt van de mogelijkheden voor een buitenlandverblijf te verhogen. De commissie ondersteunt deze ambitie. Zij is positief over de huidige programmering die het voor studenten makkelijk maakt een buitenlandverblijf in hun studieplanning te integreren.

De commissie heeft de beschrijving in de kritische reflectie bestudeerd en een steekproef genomen van cursussen uit iedere leerlijn en uit ieder studiejaar. Van deze cursussen heeft zij tijdens het bezoek inzage gekregen in al het cursusmateriaal: studiehandleidingen, literatuurlijsten, opdrachten, toetsen met beoordelingsleutels en evaluatieresultaten.

Daarnaast had zij toegang tot de digitale leeromgeving Blackboard, waar zij inzage had in het cursusmateriaal van alle cursussen binnen de opleiding.

De commissie heeft vastgesteld dat het curriculum rond de eindkwalificaties logisch en samenhangend is opgebouwd. Voor de studenten is dit in de online studiegids inzichtelijk en voldoende uitgebreid beschreven. In de studiehandleidingen wordt per cursus aangegeven welke voorkennis er is vereist. Uit deze ingangseisen concludeert de commissie dat er een duidelijke visie achter de opbouw van het curriculum zit. De huidige opzet biedt in het eerste jaar een introductie in de verschillende componenten van de opleiding (algemene vorming, major Taal & Communicatie, tweede major) waarna in jaar twee en drie verdieping wordt aangebracht.

In het nieuwe curriculum zal de bacheloropleiding een breed, gezamenlijk eerste jaar hebben waarna studenten vanaf jaar twee kunnen specialiseren in zeven beroepsgerelateerde afstudeerrichtingen:

- Taal, beeld en communicatie;
- Journalistiek;
- Taaladvisering, met Engels of Spaans;
- Internationale communicatie, Spaans;
- Internationale communicatie, Engels;
- Taal in het basisonderwijs;
- NT2 leren en onderwijzen.

Volgens de commissie is deze herstructurering een heldere rationalisering van het onderwijs. Het brede eerste jaar lijkt een verbeterde inrichting van het curriculum: studenten maken kennis met verschillende richtingen van communicatie, voordat zij een specialisatie kiezen.

De commissie heeft vastgesteld dat voor iedere cursus leerdoelen zijn geformuleerd en dat de toetsen gericht zijn op het behalen van de leerdoelen. Er wordt gebruik gemaakt van recente vakliteratuur en er wordt gevarieerd in werk- en toetsvormen. In de kritische reflectie is schematisch weergegeven welke werkvormen en toetsvormen bij een cursus worden gehanteerd. In de module Digitale communicatie vinden bijvoorbeeld hoorcolleges en werkcolleges plaats. De theoretische kennis wordt getoetst met een tentamen. Daarnaast maken studenten opdrachten en leggen zij een portfolio aan.

De commissie merkt op dat de majoren Spaans en Engels weinig samenhang hebben met de rest van het programma. Het eindniveau van de major Spaans is bovendien te beperkt om volwaardig te functioneren als Spaanstalige professional. De commissie vermoedt dat er een hoger eindniveau kan worden gerealiseerd, wanneer het taalonderwijs meer wordt gekoppeld aan het inhoudelijk onderwijs.

Bachelorscriptie

Het afstuderen in de bacheloropleiding vindt plaats in scriptiegroepen. Studenten werken in een gezamenlijk thema, maar voeren individueel een onderzoek (9 EC) uit. Het overkoepelende thema kan een bepaalde onderzoeksmethodiek, een onderwerp of een specifiek experiment betreffen. Jaarlijks worden vijf thema's aangeboden waar studenten uit kunnen kiezen. Deze thema's sluiten aan bij het onderzoek van de stafleden. Het werken in de themagroepen maakt het uitvoeren van het onderzoek voor studenten een meer georganiseerd onderdeel van de opleiding. Zodoende wordt deze afsluiter van de opleiding

door meer studenten succesvol en tijdig voltooid. Studenten sluiten met hun begeleider een scriptieovereenkomst af waarin zij de inhoud, werkwijze en planning van het scriptietraject vastleggen. In het scriptiecolloquium (3 EC) presenteren studenten aan elkaar hun onderzoek, waarbij ook externe sprekers worden uitgenodigd.

De commissie is positief over de opzet van het afstuderen in de themagroepen. De afstudeeronderwerpen sluiten op deze manier aan bij de onderzoeksonderwerpen van de stafleden. Tegelijkertijd is er volgens studenten en docenten voldoende ruimte voor een individuele invulling van het afstudeeronderzoek. De commissie benadrukt het belang om studenten de ruimte te geven om een eigen invulling te geven aan het afstudeeronderzoek en hier zelf kritisch op te reflecteren en adviseert om deze ruimte en reflectie door studenten goed te bewaken.

Beroepsoriëntatie

In de kritische reflectie is vermeld dat de opleiding bachelorstudenten wil voorbereiden op een functie in de beroepspraktijk. Het centrale thema van de opleiding, taalgebruik en effectieve communicatie, is direct gerelateerd aan het beroepenveld. De verdiepende vakken in de major Taal & Communicatie worden afgerond met opdrachten waar studenten praktijk gerelateerde en beroepsgeoriënteerde communicatie analyseren en daar vervolgens over adviseren.

Om ervaring op te doen in de beroepspraktijk kunnen studenten ervoor kiezen om de minorruimte te gebruiken voor een stage. Vanuit de opleiding is daarvoor een stagecoördinator aangesteld. De commissie heeft meerdere studenten gesproken die van deze mogelijkheid gebruik hebben gemaakt. Deze zien de praktijkervaring als een waardevolle aanvulling in het programma. Hoewel zij aanvankelijk onzeker zijn over hun toegevoegde waarde in de beroepspraktijk, merken zij dat hun academische basis hen toch in staat stelt om als communicatiedeskundige te kunnen functioneren.

Uit studentenevaluaties is gebleken dat de praktijkgerichtheid van de opleiding wat hen betreft nog meer aandacht verdient. Dit is één van de motieven van de opleiding om de bacheloropleiding te hervormen. In de nieuwe opleiding zijn de zeven afstudeertracks samengesteld en geformuleerd vanuit een praktijkperspectief. In het eerste jaar maken studenten al kennis met deze perspectieven door gedurende dat jaar verschillende opdrachten te maken die een verbinding hebben met het beroepenveld. De commissie is positief over explicitering van de relatie van de academische kennisbasis met de beroepspraktijk maar benadrukt dat hierbij het wetenschappelijk gehalte van de opleiding niet gereduceerd mag worden.

Masteropleiding

De masteropleiding beslaat 60 EC. Studenten kiezen uit één van de vier programma's:

- Taal en communicatie in organisaties;
- Schrijven & vertalen;
- Metaphor in discourse;
- Journalistiek.

Het programma Metaphor in Discourse betreft het enige programma dat volledig Engelstalig is en daardoor toegankelijk voor internationale studenten.

In alle programma's is het kernvak Genre Analysis opgenomen. In het programma Journalistiek wordt dit kernvak in aangepaste vorm aangeboden, waarbinnen studenten journalistieke genres en de ontwikkelingen daarin bestuderen. Alle programma's worden afgesloten met een scriptie (18 EC). Een overzicht van de verschillende programma's is opgenomen in Bijlage 4 van dit rapport.

Het programma Taal en communicatie in organisaties bestaat naast de vakken Genre Analysis (12 EC) uit een aanbod van zes keuzevakken waaruit studenten er drie kiezen (18 EC). In deze vakken wordt de kennis uit de vakken Genre Analysis toegepast op een specifieke communicatiecontext, bijvoorbeeld reclame of gezondheidscommunicatie. Het programma heeft tevens 12 EC vrije ruimte die studenten kunnen invullen met vakken of een onderzoeksstage. De commissie merkt op dat de op bachelorniveau aangeboden relatie tussen communicatie en visuele cultuur op masterniveau niet meer aangeboden wordt. Dit zou volgens de commissie een waardevolle toevoeging kunnen zijn op het huidige aanbod van vakken.

Studenten die het programma Schrijven en vertalen volgen kiezen uit twee varianten: Schrijven of Vertalen. Beide varianten bevatten de vakken Genre Analysis en Formuleren plus (12 EC) en een stage (12 EC). De vertaalvariant is aangevuld met vertaaltheorie en vertaalvaardigheden Engels – Nederlands. In de schrijfvariant kiezen studenten uit een aanbod van taalwetenschappelijke of communicatiewetenschappelijke keuzevakken (24 EC). Uit de gesprekken met studenten blijkt dat zij de stage, waarmee zij praktijkervaring opdoen, een belangrijk onderdeel van het programma vinden. Het eerste semester kan wat hen betreft nog meer diepgang hebben door hier aanvullende theorievakken in op te nemen. De huidige studielast zou in dit semester nog wel omhoog kunnen volgens de gesprekspartners van de commissie. De commissie is van mening dat de vertaalvariant van het programma aangevuld zou moeten worden met diepgaander taalonderwijs om een volwaardige vertalersopleiding te kunnen zijn. Ook de schrijfvariant is volgens de commissie wat versnipperd van opzet, zowel de theoriecomponent als de praktijkcomponent kunnen volgens de commissie meer diepgang bereiken.

Het programma Metaphor in Discourse heeft naast de vakken Genre Analysis (12 EC) een serie van drie kernvakken (18 EC) waarin de structuren, functies en effecten van metaforiek in verschillende soorten taalgebruik aan bod komen. Het bij Genre Analysis aangereikte model om de relatie tussen taalgebruik en genre te beschrijven en verklaren wordt in de kernvakken toegepast op metaforiek. Studenten leren de kwaliteit van metafoorgebruik te beoordelen en hier verbetervoorstellen te doen. Het programma bevat verder 12 EC keuzeruimte die studenten in kunnen vullen met vakken van andere programma's of opleidingen. De commissie concludeert dat het programma een volledig en diepgaand overzicht aanreikt van taalkundige theorieën op het gebied van metaforen. Zij heeft tijdens het bezoek niet kunnen vaststellen of de met het programma beoogde voorbereiding op een promotietraject in de praktijk daadwerkelijk leidt tot het doorstromen van alumni naar onderzoeksfuncties.

Het programma Journalistiek bestaat naast de scriptie volledig uit verplichte vakken. In het eerste semester volgen studenten vier vakken waarin journalistieke theorieën aan bod komen en ook journalistieke vaardigheden getraind worden (24 EC), gevolgd door een practicum onderzoeksjournalistiek (6 EC). In dit practicum zijn studenten een maand bezig met het maken van een onderzoeksjournalistiek product dat bedoeld is voor publicatie of uitzending. In het tweede semester komen onderzoeksvaardigheden aan bod en onderzoeken studenten het effect van de vormgeving van een journalistiek product op gebruikers waarna zij in de

laatste onderwijsperiodes hun scriptie schrijven. In alle onderdelen van het curriculum komen taalwetenschappelijke, sociaalwetenschappelijke en praktijkperspectieven op de journalistiek aan de orde. Deze drie invalshoeken zorgen volgens de commissie voor een helder en samenhangend curriculum, dat ook als zodanig wordt ervaren door studenten.

Het programma heeft beperkt (10 EC) ruimte voor journalistieke vaardigheden. Studenten leren om met wetenschappelijk onderzoek een bijdrage te leveren aan de journalistiek. Deze theoretische opzet van het programma blijkt studenten aan te spreken. Praktijkvaardigheden doen zij eerder op in de (verplichte) minor in de bacheloropleiding of na hun studie in de beroepspraktijk. De commissie kan zich vinden in deze keuze van het opleidingsmanagement.

De commissie concludeert dat de verschillende programma's transparant en samenhangend zijn vormgegeven. De keuze om hierin vooral in te zetten op een diepgaande theoretische basis is volgens de commissie duidelijk en verdedigbaar. Door het vak Genre Analysis in alle programma's een plek te geven is een logische verbinding ontstaan tussen deze programma's: zij krijgen hiermee alle een taalkundig perspectief. Het vak is volgens de commissie inhoudelijk degelijk vormgegeven. In een serie van hoorcolleges en seminars wordt een waaier aan modellen aangereikt om communicatie te analyseren.

Ook andere door de commissie bestudeerde vakken zijn inhoudelijk sterk vormgegeven. In het vak Reclameprocessen bijvoorbeeld, presenteren studenten in de werkcolleges de stof aan elkaar waarbij veel aandacht is voor discussietechnieken. Ook werken zij onderzoeksontwerpen uit die aan elkaar worden gepresenteerd. Het practicum onderzoeksjournalistiek biedt in één intensieve maand een diepgaande opleiding in dit type journalistiek. Er is in de cursus ruim aandacht voor feedback op producten van studenten.

Masterscriptie

Studenten sluiten hun masteropleiding af met een scriptie. Hierin verrichten zij zelfstandig een onderzoek in de gekozen discipline. Daarbij zijn studenten vrij in de keuze van hun onderwerp en begeleider. Bij het programma Schrijven en vertalen komen de onderzoeken vaak voort uit de ervaringen tijdens de stage. Studenten Journalistiek kunnen kiezen tussen een theorie gestuurd onderwerp of een praktijk gestuurd onderwerp. Voor studenten die voor de laatste optie kiezen, heeft de opleiding contacten met het werkveld waaruit onderzoeksvragen voortkomen.

In het gesprek met de commissie geven studenten aan dat zij tevreden zijn over de begeleiding bij hun scriptie. Zij ervaren voldoende vrijheid om hun eigen onderzoek vorm te geven. Tegelijkertijd reiken stafleden ook suggesties aan voor onderwerpen of onderzoeksopdrachten vanuit de beroepspraktijk. Ook de intensiteit van de begeleiding kunnen studenten deels zelf bepalen.

Wetenschappelijke vorming

De in de eindtermen beoogde academische vorming krijgt op verschillende plekken in de opleidingen gestalte.

In de bacheloropleiding bevatten de algemene vakken onder andere academische vaardigheden, filosofie en methodologie. Hierin leren studenten om zelf onderzoek te doen en tevens om hierop kritisch te reflecteren.

De commissie heeft deze vakken bestudeerd. Zij heeft waargenomen dat in het vak academische vaardigheden, studenten een set gereedschappen krijgen aangereikt waarmee zij

academische literatuur kunnen verzamelen en beoordelen. Het vak onderzoeksvaardigheden ziet er volgens de commissie ook degelijk uit. De hierbij gebruikte literatuur is goed en studenten worden in werkcolleges gestimuleerd om zelf na te denken. Toetsing door middel van een tentamen en een essay maakt dat zowel een beroep wordt gedaan op kennis als toepassing. In het vak filosofie leren studenten vervolgens kritisch te reflecteren op wetenschappelijke onderzoeken.

De wetenschappelijke vorming mondt in beide opleidingen uit in een door studenten zelfstandig uitgevoerd onderzoek. Het bacheloronderzoek is minder complex en meer voorgestructureerd dan het masteronderzoek. In beide onderzoeken ziet de commissie dat studenten aansluiten bij de onderzoeksgebieden waarbinnen het curriculum kennis van is genomen en in veel gevallen bij het onderzoek van stafleden. De commissie vindt dit positief, maar merkt tegelijkertijd op dat in de masteropleiding het van belang is dat studenten voldoende vrijheid hebben om hun eigen onderzoek vorm te geven.

Bij het bestuderen van de eindwerken is het de commissie opgevallen dat de in de eindtermen beoogde kritische en maatschappelijke reflectie op wetenschappelijk onderzoek beperkt terugkomt in de scripties. De benodigde kennis en vaardigheden hiervoor komen in het programma wel degelijk aan bod. In de door de commissie gelezen onderzoeken ziet zij degelijk methodologisch werk, maar weinig reflectie op alternatieve aanpakken of maatschappelijke implicaties. Scripties zijn vrij 'technisch' uitgewerkt volgens een vaste aanpak.

Studeerbaarheid en begeleiding

De commissie heeft tijdens het bezoek met studenten gesproken over de studeerbaarheid van de programma's. Ook heeft zij de rendementscijfers van de opleidingen bestudeerd. Deze zijn opgenomen in Bijlage 5.

Bij de bacheloropleiding blijkt dat de studielast, hoewel sterk variërend, met name in het eerste jaar laag is: studenten geven aan circa 20 uur per week te studeren, in het tweede en derde jaar neemt de studielast iets toe. Er worden geen specifieke struikelvakken genoemd door studenten. Statistiek is voor een aantal lastig, maar de docent is goed bereikbaar voor vragen.

In het eerste bachelorjaar is er tutoraat ingevoerd, als flankerend beleid bij het Bindend Studie Advies. Studenten komen vier maal bijeen met een docenttutor. In deze bijeenkomsten komt de studievoortgang aan de orde. Ook geven de tutores in deze bijeenkomsten voorlichting over de opzet van de opleiding. Deze bijeenkomsten blijken door studenten als nuttig te worden ervaren. Ouderejaarsstudenten geven aan dat de informatievoorziening over de opleiding beter kan, bijvoorbeeld met betrekking tot de minorruimte. Het tutoraat lijkt een goed middel om dit op te vangen. De opleiding heeft het voornemen toegelicht om dit tutoraat ook in het tweede en derde bachelorjaar in te voeren.

De studielast in de masteropleiding blijkt ongeveer overeen te komen met de voorgeschreven 40-urige werkweek. Studenten kunnen met eventuele studieproblemen terecht bij de studieadviseur. In de scriptiefase is voor velen hun scriptiebegeleider het eerste aanspreekpunt. Studenten zijn tevreden over de beschikbaarheid van de begeleiding. Wel merken zij op dat veel docenten overbelast zijn en daardoor minder snel en uitgebreid feedback kunnen geven op opdrachten. Zij zijn echter altijd bereid om toelichting te geven of vragen te beantwoorden. Studenten waarderen ook het kleinschalige karakter van beide opleidingen.

Uit de rendementscijfers blijkt dat studenten van beide opleidingen vaak langer studeren dan de nominale tijd die er voor staat. De commissie heeft hier met het opleidingsmanagement en studenten over gesproken. Beiden geven aan dat de studievertraging in de meeste gevallen voortkomt uit bewuste overwegingen van studenten om langer te studeren. Zij doen dit bijvoorbeeld om een extra stage, vakken, buitenlandverblijf in de studie op te nemen of om bestuurservaring op te doen. Desondanks vraagt de commissie aandacht voor de studierendementen.

De commissie concludeert dat beide opleidingen goed studeerbaar zijn. De studielast in het eerste bachelorjaar zou nog verder kunnen worden geïntensiveerd. Er is voldoende begeleiding voor studenten. Het voornemen om ook na het eerste jaar tutoraat in te voeren wordt door de commissie ondersteund.

Staf

De commissie heeft vastgesteld dat docenten onderwijs verzorgen dat aansluit bij hun onderzoeksexpertise. De diverse disciplines (taalwetenschap, journalistieke studies, vreemde talen, communicatiewetenschap) zijn voldoende vertegenwoordigd in het docententeam.

De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding aandacht heeft voor docentprofessionalisering. Hoewel momenteel nog slechts 18% van de stafleden een BKO hebben, is een groter deel momenteel bezig met dit opleidingstraject. In 2013 zal het percentage daarom stijgen naar ten minste 55%. Er vindt regelmatig overleg tussen stafleden plaats om de kwaliteit en vernieuwing van het onderwijs te bespreken.

De commissie heeft uit het gesprek met studenten en alumni uit beide opleidingen opgemaakt dat zij tevreden zijn over de kwaliteit van de docenten. Studenten ervaren de opleidingen als een prettige studieuomgeving waarin zij makkelijk contact kunnen leggen met docenten. Zoals eerder opgemerkt en ook waarneembaar in de staf-studentratio staat de staf wel onder druk. De commissie spreekt haar waardering uit voor de gemotiveerde en gedreven indruk die de stafleden maken.

Opleidings specifieke kwaliteitszorg

De commissie is nagegaan in hoeverre studenten en docenten betrokken en gehoord worden bij het evalueren en verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs.

Het onderwijs wordt structureel geëvalueerd. Op basis van bestudering van de vakevaluaties heeft de commissie vastgesteld dat er duidelijke criteria zijn waarop vakken worden geëvalueerd en dat er aandacht is voor onderdelen die onvoldoende scores. Er is een vaste procedure voor opvolging van vakevaluaties door de opleidingscommissie, opleidingsmanagement en docenten. Ieder jaar evalueert de opleiding met focusgroepen per jaarlaag het gehele curriculum en de opleidingsvoorzieningen. Naast de formele vakevaluaties is gebleken dat docenten ook vaak zelf aan het einde van een periode hun vak met studenten evalueren.

De bacheloropleiding en de masteropleiding hebben ieder een eigen opleidingscommissie. De opleidingscommissie van de bacheloropleiding is ook verantwoordelijk voor de opleiding Taalwetenschap. Vergaderingen vinden vijf keer per jaar plaats.

Uit het gesprek met beide opleidingscommissies concludeert de visitatiecommissie dat deze met name reactief functioneren. In de bacheloropleiding is de opleidingscommissie bijvoorbeeld niet betrokken geweest bij de herstructurering van het curriculum. Binnen de

opleidingscommissie van de masteropleiding is er een aparte kamer journalistiek, die voortkomt uit de opleidingscommissie van wat de voorheen aparte opleiding journalistiek was. Deze opleidingscommissie is wel nauw betrokken geweest bij de herinrichting van het programma en heeft daarin een proactievare rol gehad. De opleidingscommissie van de masteropleiding CIW wil naar dit voorbeeld als geheel een proactievare rol spelen. Het blijkt in de praktijk moeilijk om studenten te betrekken bij de opleidingen. In de opleidingscommissie van de masteropleiding zit momenteel geen student-lid namens CIW omdat zich hier geen kandidaten voor hebben gemeld. De commissie moedigt de opleiding aan om nog nadrukkelijker studenten te motiveren voor participatie in de opleidingscommissie.

Beide opleidingscommissies zijn gestart of gaan starten met het gebruik van een Facebook pagina om communicatie met studenten te vereenvoudigen. De commissie begrijpt dat dit medium zich makkelijk leent voor snelle communicatie met de achterban, maar waarschuwt ook dat formele communicatie over de opleiding niet op een dergelijk forum kan plaatsvinden.

Overwegingen

De commissie heeft de *bacheloropleiding CIW* bestudeerd en vastgesteld dat het curriculum een logische samenhang vertoont en in voldoende mate aansluit op de beoogde eindkwalificaties. De inhoud van de verschillende componenten van het curriculum is inzichtelijk voor studenten. Per onderwijsonderdeel zijn concrete leerdoelen geformuleerd en passende werkvormen gekozen. De vakken zijn inhoudelijk goed en degelijk opgebouwd. De verdiepende vakken van de major Taal & Communicatie hebben een mooie verdeling tussen theoretische kennis en toepassing hiervan in de analyse van communicatie in verschillende verschijningsvormen in de praktijk. De majoren Engels en Spaans kunnen volgens de commissie meer geïntegreerd worden in het curriculum waardoor de samenhang van de opleiding van studenten die voor deze richting kiezen wordt vergroot. Dit kan tevens het eindniveau van de taalvaardigheid van studenten die voor Spaans kiezen, verhogen.

De commissie is positief over het algemene curriculum, dat voorziet in de benodigde academische vorming en reflectie op het vakgebied. De commissie heeft vastgesteld dat het begeleidingstraject van de bachelorscripties goed is gestructureerd, en dat studenten tevreden zijn over de begeleiding.

De commissie heeft tevens kennisgenomen van de opzet van de nieuwe bacheloropleiding die zal starten vanaf het academisch jaar 2013-2014. Zij ziet in deze herstructurering een logisch vervolg op de majorenstructuur. De opbouw in een breed eerste jaar waarna studenten specialiseren in beroepsgeoriënteerde afstudeervarianten lijkt een aantrekkelijke opleiding.

De doelstelling van de *masteropleiding* om communicatiedeskundigen op te leiden die in staat zijn zelfstandig een bijdrage te leveren aan de theorievorming op het gebied van taal en communicatie is vertaald in een evenwichtig onderwijsprogramma. De commissie heeft vastgesteld dat de opleiding studenten in staat stelt de eindkwalificaties te realiseren. De benadering van de vier verschillende specialismen vanuit genrespecificiteit van communicatie brengt een mooie inhoudelijke en theoretische verbinding tussen de programma's. Studenten krijgen verschillende modellen aangereikt om communicatie te analyseren en te verbeteren. In verschillende werkvormen en opdrachten worden studenten goed geactiveerd.

De commissie heeft waardering voor de aandacht voor wetenschappelijk onderzoek in beide opleidingen. Studenten krijgen een degelijke opleiding in onderzoeksmethodiek. De

commissie moedigt de opleiding aan om de in de eindtermen beoogde kritische reflectie op het gehanteerde theoretisch kader, de methodiek en de maatschappelijke context ook verder in de programma's en de eindwerken te stimuleren bij studenten.

Het onderwijs wordt verzorgd door gemotiveerde en betrokken docenten. Ondanks de druk die er door onderwijsvernieuwing en relatief hoge staf-studentratio's op hen rust, werken zij met enthousiasme en naar tevredenheid van de studenten. Opleidings specifieke kwaliteitszorg en studiebegeleiding voldoen.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 2 als **voldoende**.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Toelichting:

Het gerealiseerde niveau blijkt uit de tussentijdse en afsluitende toetsen, de afstudeerwerken en de wijze waarop afgestudeerden in de praktijk of in een vervolgopleiding functioneren. De toetsen en de beoordeling zijn valide, betrouwbaar en voor studenten inzichtelijk.

Bevindingen

Toetsing

De commissie heeft tijdens het visitatiebezoek het toetsbeleid, de procedures rondom toetsing en de toegepaste toetsvormen bestudeerd. Zij heeft hiertoe verschillende toetsmaterialen uit beide opleidingen ingezien, waaronder gemaakte toetsen, antwoordsleutels, beoordelingsformulieren en proeftentamens.

Bacheloropleiding

Mede op initiatief van de opleidingscommissie is de afgelopen periode een evaluatie uitgevoerd van de in de opleiding gehanteerde toetsvormen. Daarbij is de spreiding, variatie en geschiktheid van toetsvormen geanalyseerd en waar nodig aangepast.

In de kritische reflectie is per vak weergegeven welke toetsvorm wordt gehanteerd. De commissie heeft dit overzicht bestudeerd. Zij concludeert dat er een goede variatie is in toetsvormen. Kennis en inzicht worden veelal getoetst met tentamens. Daarnaast wordt bij veel vakken gewerkt met opdrachten en presentaties als toetsvorm. Studenten dienen hierin hun inzicht, oordeelsvorming en toepassing te demonstreren. De commissie heeft waargenomen dat in opdrachten van studenten wordt gevraagd dat zij op actuele communicatievraagstukken reflecteren. Veel vakken kennen meerdere toetsmomenten. De module onderzoeksvaardigheden bijvoorbeeld, wordt getoetst met een proeftentamen, tentamen en essay. Bij het vak Digitale communicatie wordt kennis getoetst met een schriftelijk tentamen en stellen studenten een portfolio samen met opdrachten waarin zij de geleerde kennis en vaardigheden toepassen op een praktijkcasus. Ook maken zij in deze module een groepsopdracht rondom een corpusanalyse van taalgebruik in sociale media.

De commissie heeft toetsen bestudeerd van zowel de eerste major als van de andere majoren waar studenten voor kunnen kiezen. De commissie constateert dat er een goede verantwoording van cursusdoelen, leerdoelen en toetsvormen is. De commissie is tevreden over de kwaliteit van de vragen en antwoordsleutels die zijn ingezien tijdens het bezoek. Tentamens zijn een goede afspiegeling van de betreffende stof. Tentamens met meerkeuze vragen worden systematisch gecontroleerd op hun validiteit. Ook de opdrachten zijn van voldoende kwaliteit en worden tussentijds van feedback voorzien door beoordelaars. De toetsen sluiten aan bij de leerdoelen en worden volgens de commissie adequaat beoordeeld.

Voor de scriptieprocedure is een facultaire BA-scriptiehandleiding opgesteld. Studenten sluiten met hun begeleider een scriptieovereenkomst waarin inhoud, werkwijze en planning zijn vastgelegd. Deze scriptieovereenkomsten worden getoetst door de examencommissie. Studenten leveren altijd eerst een conceptversie in die door de begeleider van feedback wordt voorzien. De definitieve versie beoordeelt de begeleider met een standaard beoordelingsformulier. Hierin komen de volgende aspecten aan bod:

- Relevantie, helderheid en uitwerking van de onderzoeksvraag;
- Relevantie en operationalisering van de literatuur en terminologie;
- De keuze en hantering van de methodologie;
- Analyse;
- Weergave van de resultaten;
- Kritische reflectie en discussie van de resultaten en methode;
- Taalgebruik, structuur en literatuurbeschrijving.

Het is facultair beleid om alle scripties door twee stafleden te laten beoordelen.

Masteropleiding

Ook in de masteropleiding wordt met diverse toetsvormen gewerkt. Het centrale vak Genre Analysis wordt in het eerste deel getoetst met een take-home tentamen. In het tweede deel maken studenten zes individuele en zes groepsopdrachten. De commissie heeft het vak bestudeerd en is van mening dat op deze wijze degelijke toetsing van kennis en vaardigheden plaatsvindt. In het practicum Onderzoeksjournalistiek werken studenten aan een webdossier. Beoordeling hiervan vindt plaats op basis van het plan van aanpak, het proces, de gehanteerde onderzoeksmethode en de wekelijkse individuele procesblogs. Ook in andere toetsen die de commissie bestudeerde, trof zij een goede balans aan tussen kennis, analyse en reflectie.

De commissie constateert dat de in de opleiding gehanteerde toetsing intensief is en waarborgt dat studenten het academisch masterniveau bereiken. Uit het bestuderen van een aantal gemaakte toetsen concludeert zij dat het niveau van gemaakt werk goed is en dat de toetsen adequaat worden beoordeeld.

Voor het afstudeeronderzoek is een masterscriptiehandleiding opgesteld. Ook bij de masterscriptie werkt de opleiding met een scriptieovereenkomst waarin begeleider en student het onderwerp, de aanpak en planning vastleggen. De overeenkomst dient te worden goedgekeurd door de examencommissie. De uiteindelijke scriptie wordt beoordeeld door de begeleider en een onafhankelijke tweede lezer. Deze is niet betrokken geweest in het onderzoeksproces. De beoordeling wordt in een afsluitend gesprek met de student besproken. De beoordeling vindt in overleg tussen de twee lezers plaats. Wanneer deze niet tot consensus komen, wijst de examencommissie een derde lezer aan. Bij de beoordeling wordt gebruik gemaakt van een standaard checklist waarin zowel de beoordelingscriteria als

de weging hiervan zijn opgenomen. De commissie concludeert dat de procedure en beoordelingscriteria van de masterscriptie helder zijn omschreven.

Toetsstelsel en examencommissie

Het systeem van toetsing van de opleidingen staat beschreven in de Onderwijs en Examenregeling. Alle regelingen met betrekking tot de toetsing - van de organisatie, de bekendmaking van de uitslag tot het inzagerecht en het vrijstellingenbeleid - zijn hierin opgenomen. De basis hiervoor vormt de facultaire toetshandleiding. Hierin zijn onder andere nakijktermijnen, herkansingsvoorwaarden, plagiaatprocedures en de bezwaarregeling opgenomen.

Om de kwaliteit van de toetsen te waarborgen is op facultair niveau recent een toetscommissie ingesteld. Deze is in april 2013 gestart met het opstellen van een jaarplan en werkinstrumenten en zal vanaf het cursusjaar 2013-2014 volgens dit plan de kwaliteit van toetsen stimuleren en bewaken. Zij zal jaarlijks twee toetsen per opleiding beoordelen. Daar waar signalen zijn dat er iets met een toets aan de hand is, bijvoorbeeld op basis van vakevaluaties of statistische analyses, zullen ook andere toetsen worden onderzocht.

De commissie heeft geconstateerd dat er voor de masteropleiding geen toetsplan is. Hoewel er door docenten en opleidingscommissie recent gereflecteerd is op de organisatie en inhoud van de toetsing, ontbreekt het overzicht waarin de verschillende toetsen gerelateerd zijn aan de eindtermen van de opleiding. De commissie is van mening dat het toetsplan een noodzakelijke voorwaarde is om als opleiding en examencommissie de eindtermen te bewaken. Zij concludeert dat de opleiding te laat zijn begonnen met het borgen van de toetskwaliteit. De commissie heeft begrip voor het zware takenpakket van de examencommissie door de grote aantallen studenten en de vele verzoeken die zij in behandeling krijgt. Desalniettemin is zij van mening dat de opleidingen eerder werk hadden moeten maken van het toetsbeleid en de kwaliteitsborging van toetsen en examens.

Gerealiseerd eindniveau

Bacheloropleiding

Om het gerealiseerd eindniveau van de bachelorstudenten te beoordelen heeft de commissie vijftien bachelorscripties bestudeerd uit de studie jaren 2010-2011 en 2011-2012. De beoordelingen van het merendeel van de scripties kwamen overeen met de beoordelingen van de commissie. De kwaliteit van de meeste eindwerken varieerde van voldoende tot goed. In de scripties laten studenten zien dat zij snappen waar ze mee bezig zijn, methodologisch zijn de onderzoeken goed opgezet en beschreven. De reflectie op de gehanteerde methodologie en de maatschappelijke impact van het gedane onderzoek is echter, zoals eerder ook beschreven onder standaard 2, in de meeste scripties minder uitgewerkt dan verwacht zou worden.

Op basis van de scripties die zij heeft ingezien stelt de commissie vast dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Masteropleiding

De commissie heeft voorafgaande aan het visitatiebezoek 15 scripties beoordeeld uit de studie jaren 2010-2011 en 2011-2012. Van 14 scripties kwamen de oordelen van de commissie overeen met de oordelen van de begeleiders. Eén scriptie, door de opleiding beoordeeld met een 6, was naar het oordeel van de commissie onvoldoende. In deze scriptie was de onderzoeksvraag niet duidelijk geformuleerd. De beschreven literatuur was niet dekkend voor het onderwerp en in de conclusies werd de onderzoeksvraag uiteindelijk niet beantwoord.

De commissie heeft vastgesteld dat er een duidelijk niveauverschil waarneembaar is tussen de bachelor- en de masterscripties. Wel constateert zij ook bij de masterscripties in veel gevallen een beperkte mate van reflectie. Er zou naar het oordeel van de commissie in de masterscripties meer aandacht moeten zijn voor het bevragen van de manier van werken; wat is het bredere kader waarin het onderzoek past en waarom is voor deze aanpak gekozen?

De opleiding heeft tot op heden geen structureel alumni beleid gevoerd. Als gevolg daarvan zijn geen kwantitatieve gegevens beschikbaar over het functioneren van afgestudeerden op de arbeidsmarkt. In de kritische reflectie is wel een inventarisatie opgenomen van enkele docenten die nog contact hebben met alumni. Hieruit valt af te lezen dat deze werken als communicatiemanager, marktonderzoeker of redacteur. Alumni van journalistiek komen terecht bij verschillende media- en communicatiebureaus. De commissie heeft tijdens het bezoek gesproken met een aantal alumni. Zij blijken tevreden te zijn over de aansluiting van de opleiding op hun huidige werk.

Overwegingen

De commissie is nagegaan of de opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing en of studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren. De commissie heeft vastgesteld dat in de opleidingen gebruik wordt gemaakt van diverse toetsvormen die aansluiten bij de leerdoelen van de betreffende cursus. De commissie vindt het positief dat bij de meeste cursussen sprake is van een combinatie van toetsvormen en dat studenten voldoende feedback ontvangen op tussentijdse toetsen en opdrachten. Voor de beoordeling van eindwerken worden standaard beoordelingsformulieren gehanteerd.

De commissie vraagt aandacht voor het toetsen van reflectieve vaardigheden in zowel het bachelor- als het masterprogramma. Het gaat hierbij zowel om reflectie op de keuze voor en beperkingen van bepaalde methoden en technieken als reflectie op de maatschappelijke context.

De commissie is kritisch over de vorderingen die de opleidingen hebben gemaakt op het gebied van de kwaliteitsborging van de toetsing. Hoewel er stappen zijn gezet is er nog geen sprake van structurele kwaliteitscontrole van de toetsing. De opleidingen hebben geen toetsplan waarmee kan worden vastgesteld hoe de verschillende eindkwalificaties worden getoetst. De toetscommissie is nog niet gestart met de uitvoering van de controle op de toetskwaliteit. De commissie heeft uit de beschrijving in de kritische reflecties en de gesprekken tijdens het visitatiebezoek vastgesteld dat de examencommissie haar wettelijke taken nog niet volledig naar behoren vervult. Zij moedigt de recente aanstelling van een toetscommissie aan. Positief is de commissie over het feit dat de examencommissie scriptieovereenkomsten beoordeelt en dat scripties structureel door twee lezers worden beoordeeld.

De commissie heeft na bestudering van een selectie van scripties vastgesteld dat studenten van beide opleidingen de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Conclusie

Bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen: de commissie beoordeelt Standaard 3 als **voldoende**.

Algemeen eindoordeel

Conclusie

De commissie beoordeelt de *bacheloropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen* als **voldoende**.

De commissie beoordeelt de *masteropleiding Communicatie- en Informatiewetenschappen* als **voldoende**.

Bijlagen

Prof. dr. K. (Karin) Raeymaeckers is hoogleraar in de communicatiewetenschappen aan de Universiteit Gent. Ze is verantwoordelijk voor de vakken 'Gedrukte Media' en 'werkcollege journalistiek' in de bacheloropleiding. In de masteropleiding is ze vooral actief in de afstudeerrichting journalistiek met module vakken als journalistieke Praktijk I en II. Ze is ook medelesgever voor de cursus Actuele Aspecten van Journalistiek en verantwoordelijk lesgever voor het vak 'Politiek en Media' een mastervak dat zowel in het curriculum is opgenomen van de opleiding communicatiewetenschappen als van de opleiding politieke wetenschappen. Zij is in de opleiding ook verantwoordelijk voor de organisatie van de stages en neemt tegelijk ook de rol van academisch secretaris van de faculteit Politieke en Sociale wetenschappen op zich. Tegelijk is ze ook verantwoordelijk voor de facultaire bibliotheek. Ze is directeur van de onderzoeksgroep Center for Journalism Studies en lid van internationale netwerken als Euromedia Research Group.

Dr. J. (Jan) Simons is universitair hoofddocent Nieuwe Media aan de Faculteit der Geesteswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam (FGW-UvA). Hij is tevens trekker van het onderzoeksspeerpunt 'Creatieve Industrie' van die faculteit. Hij is lid van de redactieraad Media van de Amsterdam University Press (AUP) en de programmaraad ICT & Onderwijs van de UvA. Voorheen was hij o.a. hoofdredacteur van het filmtijdschrift Skrien en filmcriticus van De Groene Amsterdammer en Het Financieel Dagblad.

Prof. dr. Willy Vanderpijpen is emeritus hoogleraar Informatie- en Bibliotheekwetenschappen aan de Universiteit Antwerpen. Hij doceerde de vakken *Documentaire informatiesystemen* en *Management in de bibliotheek- en informatiesector* aan de postacademische Opleiding Informatie- en Bibliotheekwetenschap (Instituut voor Onderwijs- en Informatiewetenschappen). Hij doceerde deze vakken ook in het kader van ontwikkelingssamenwerking [o.m. RECOSCIX Workshop in Kenia (Regional Cooperation in Scientific Information Exchange in the Western Indian Ocean Region) en STIMULATE, een jaarlijks International Training Program on Information). Hij was voorzitter en nadien ondervoorzitter van de Onderwijscommissie Informatie- en Bibliotheekwetenschap. Tevens beheerde hij in de Koninklijke Bibliotheek van België de departementen Logistiek (nationale en internationale samenwerking; automatisering) en Gedrukte Werken. Hij vertegenwoordigde de Koninklijke Bibliotheek van België bij verschillende internationale organisaties, o.m. CENL (Conference of European National Librarians), IFLA World Library and Information Congres. Hij was lid van de ISO-werkgroep ter voorbereiding van *Performance Indicators for National Libraries*. Hij was betrokken bij onderzoeksprojecten van de Europese Commissie op het gebied van het ontsluiten en beschikbaarstellen van informatie en van de digitalisering van het cultureel patrimonium.

Bijlage 2: Domeinspecifiek referentiekader

1. Inleiding

Dit referentiekader is bedoeld voor de bachelor- en masteropleidingen aan de universiteiten in Nederland, die in het kader van de landelijke onderwijsvisitatie in de Geesteswetenschappen worden beoordeeld. Het domein wordt Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies genoemd. Binnen dit domein kunnen drie clusters van disciplines en opleidingen worden onderscheiden:

- Communicatie- en informatiewetenschappen, waarin taal, informatie en communicatie centraal staan; onder deze noemer bevinden zich opleidingen waarin taal- en beeldgebruik, cognitie en communicatie- en informatieprocessen, primair onderwerp van studie zijn, maar ook opleidingen die tot doel hebben theoretische inzichten te verbinden met communicatiepraktijken in de meest brede zin van het woord;
- Journalistiek en journalistieke studies;
- Mediastudies, waaronder film- en televisiewetenschap, nieuwe media, literatuur- en boekwetenschap.

Omdat de visitatie betrekking heeft op een breed spectrum van opleidingen, is gekozen voor een referentiekader dat niet prescriptief van aard is, maar veel ruimte geeft aan opleidingen om naar de aard van het object van studie dat centraal staat en naar de aard van de eigen invalshoek keuzes te maken en accenten te leggen. Het QANU-kader vraagt van de opleidingen om bij die keuze heldere doelstellingen te formuleren en om te onderbouwen dat aan de NVAO-criteria voor niveau en oriëntatie wordt voldaan.

In het navolgende wordt allereerst ingegaan op de doelstellingen die door de opleiding bereikt moeten worden, met name de domeinspecifieke eindtermen en kwalificaties. Aansluitend worden in de domeinspecifieke eisen de inrichting en inhoud van het programma besproken.

2. Doelstellingen en aard van de opleidingen

De bachelor- en masteropleidingen die in de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies worden beoordeeld, hebben als doel studenten op te leiden tot een initieel (bachelor), dan wel meer specialistisch (master) wetenschappelijk niveau op het gebied van het object van de studie. Daarnaast bereiden ze studenten voor op een maatschappelijke loopbaan, waarbij de kennis en vaardigheden die binnen de studie verworven zijn in praktijk kunnen worden gebracht. Dit verwijst, behalve in het geval van de professionele masters, niet zozeer naar een bepaalde beroepsactiviteit, als wel naar wat de samenleving in de eerste plaats verwacht van bachelors en masters van de opleidingen, die in de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies worden beoordeeld. Dit betekent dat zowel het wetenschappelijk niveau als de wetenschappelijke en maatschappelijke relevantie dienen te zijn gegarandeerd. Actuele ontwikkelingen binnen het vakgebied krijgen voldoende aandacht in de opleiding. Eén van de doelen van de bacheloropleiding is de student zodanig op te leiden dat hij gekwalificeerd is voor een masteropleiding. Voor de master geldt dat de student zodanig wordt opgeleid dat hij zelfstandig wetenschappelijk onderzoek kan uitvoeren. In principe houdt dit een dusdanig niveau in, dat de afgestudeerde master zelfstandig een proefschrift kan schrijven, al zal in de praktijk de master die doorstroomt in een promotietraject, vaak ook nog aanvullend of specifiek onderwijs volgen alvorens zelfstandig wetenschappelijk onderzoek uit te kunnen voeren. Professionele masteropleidingen combineren theoretische en praktische elementen in het kader van het streven naar beroepsvorming op academisch niveau.

De commissie verwacht van de bachelor- en masteropleidingen die in het kader van de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies beoordeeld worden, dat zij de volgende doelen nastreven:

1. Het bieden van kennis van resp. inzicht in het vakgebied van de opleidingen (a) Communicatie- en informatiewetenschappen, in het bijzonder met betrekking tot informatieprocessen en informatiemanagement, taal- en beeldgebruik en cognitie, en organisaties op dit gebied; (b) Journalistiek (c) Mediastudies, waaronder film-, literatuur- en televisiewetenschap, boekwetenschap en nieuwe media;
2. De student zodanig te vormen dat hij zich in woord en geschrift op academisch niveau kan uitdrukken;
3. De student vertrouwd te maken met de waarde en de betekenis van wetenschappelijke benaderingen, waarvan theoretische inzichten een wezenlijk onderdeel uitmaken;
4. Het bieden van een kader waarbinnen de student leert omgaan met de verworven theoretische kennis en deze op een geëigende wijze toe te passen op verschillende soorten bronnen en literatuur;
5. Het bieden van een evenwicht tussen breedte en diepte van kennis en inzicht, waarbij het accent verschuift van breedte in de bachelor naar diepte in de master.

De bacheloropleiding biedt een algemene, brede basisopleiding en leidt op tot een initieel academisch niveau. De masteropleiding biedt specialisatie en verdieping per vakgebied. Bij de masteropleiding is het ook denkbaar dat de specialisatie en verdieping meerdere vakgebieden bestrijken. Dit heeft dan noodzakelijkerwijs gevolgen voor de mate van diepgang.

Bij masteropleidingen die op zichzelf staan en niet aansluiten bij één bepaalde BA-opleiding, wordt voortgebouwd op algemene bachelorkwalificaties en neemt de specialisatie derhalve andere vormen aan.

3. Eindtermen en kwalificaties van de bacheloropleiding

Studenten die een bachelor hebben afgerond in een van de opleidingen die in het kader van de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies beoordeeld worden, beschikken over de volgende domeinspecifieke kennis en vaardigheden. Opleidingen kunnen naar de aard van het object van studie en de eigen invalshoek keuzes maken en accenten leggen.

Kennis

- Voor de opleidingen op het terrein van Communicatie en informatie gaat het om kennis van resp. inzicht in communicatieprocessen en de rol die taal, beeld en geluid spelen, kennis van relevante communicatiewetenschappelijke en informatiewetenschappelijke theorieën, kennis van de rol en betekenis van technische, organisatorische en contextuele factoren, en de mogelijke gevolgen van deze processen;
- Voor de opleidingen Mediastudies gaat het om kennis van en inzicht in de aard en rol van film, literatuur, televisie en oude of nieuwe media, hun maatschappelijke functies en historische ontwikkeling, de institutionele, esthetische en filosofische aspecten daarvan, alsmede processen als intermedialiteit en remediatie;
- Voor de opleidingen Journalistiek gaat het om kennis en inzicht in de rol van de journalistiek in de samenleving, het medialandschap en de werking en het karakter van de journalistiek.

Alle genoemde opleidingen verwerven daarnaast:

- Kennis van en inzicht in de eigentijdse en historische ontwikkelingen in het vakgebied en de relevante disciplines vanuit een geesteswetenschappelijk, en voor zover relevant, sociaalwetenschappelijk perspectief;
- Kennis van theoretische en wetenschapsfilosofische achtergronden op het gebied van de betrokken disciplines;
- Kennis van de relevante kwalitatieve en kwantitatieve onderzoeksmethoden;
- Kennis van en inzicht in de complexiteit van het vakgebied van de betrokken disciplines vanuit een geesteswetenschappelijke oriëntatie;
- Vermogen tot oordeelsvorming over de toepasbaarheid van de theorieën die voor het vakgebied relevant zijn;
- Basale kennis van interdisciplinaire werkwijzen.

Vaardigheden

In staat tot analyse van wetenschappelijke teksten en tot schriftelijke en mondelinge rapportage daarover:

- In staat tot snel verzamelen, selecteren en organiseren van secundaire literatuur en primaire bronnen en hiermee zelfstandig kunnen werken;
- In staat tot het schrijven van een werkstuk volgens de eisen van de wetenschappelijke discipline;
- In staat om tot het vakgebied behorende theorieën en methoden in de praktijk te brengen;
- In staat om maatschappelijke vraagstukken vanuit het perspectief van de betrokken disciplines te evalueren;
- Vermogen tot het toepassen van de verworven kennis in een context die typerend is voor het vakgebied;
- In staat tot zelfstandige oriëntatie op relevante beroepssectoren.

Academische attitude

- Blijk geven van het vermogen tot oordeelsvorming op het vakgebied mede gebaseerd op het afwegen van relevante sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten;
- Blijk geven van het vermogen tot reflectie op eigen verantwoordelijkheid;
- Respect tonen voor de meningen van anderen.

Afstemming op de arbeidsmarkt

De opleiding streeft ernaar de inhoud van het programma op een flexibele wijze af te stemmen op de vereisten van het toekomstige werkveld.

De bacheloropleidingen binnen het domein Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies zijn vanuit het arbeidsmarktperspectief enerzijds overwegend generalistische opleidingen, die hun waarde ontleen aan de hierboven beschreven academische vorming en vaardigheden; anderzijds zijn ze gericht op een gevarieerd beroepenveld, in zowel creatieve als zakelijke en publieke sectoren, op het terrein van communicatie, tekstproductie, voorlichting, journalistiek, film, televisie, nieuwe media en digitalisering.

4. Eindtermen en kwalificaties masteropleiding

De masteropleiding bouwt wat kennis en vaardigheden betreft voort op een al dan niet specifieke bacheloropleiding. Opleidingen kunnen hierin naar de aard van het object van

studie of de eigen invalshoek keuzes maken en accenten leggen. Dit geldt in het bijzonder voor de professionele masteropleidingen, die expliciet gericht zijn op de beroepsuitoefening. Studenten die een master hebben afgerond in één van de opleidingen die in het kader van de visitatie Communicatie- en Informatiewetenschappen en Mediastudies worden beoordeeld, dienen over de volgende kennis en vaardigheden te beschikken:

Kennis

- Kennis van en het vermogen tot actieve deelname aan de wetenschappelijke activiteiten van de discipline, in het bijzonder op het gebied van de gevolgde specialisatie. Dit impliceert voldoende kennis en inzicht voor het zelfstandig opzetten en uitvoeren van onderzoek op het gebied van Communicatie- en informatiewetenschappen, Journalistiek en Mediastudies, waaronder film-, literatuur- en televisiewetenschap, boekwetenschap en nieuwe media;
- Grondige kennis van en inzicht in de belangrijkste theorieën en de kernbegrippen, de onderzoeksmethoden en -technieken;
- Kennis van de complexiteit en diversiteit van het vakgebied en het vermogen om deze kennis bij de beoordeling van eigen en ander onderzoek toe te passen.

Vaardigheden

- Het beschikken over technische en theoretische vaardigheden om op een zelfstandige en wetenschappelijke wijze bronnen en literatuur te verzamelen, te analyseren en te beoordelen met als doel op een creatieve wijze verklarende of inzichtelijke werkhypothesen te formuleren en te toetsen en daarmee een bijdrage te leveren aan relevante wetenschappelijke debatten;
- Het beschikken over mondelinge en schriftelijke vaardigheden om de kennis en de resultaten van (eigen) wetenschappelijk onderzoek op een heldere en boeiende wijze kenbaar te maken aan zowel vakgenoten als het bredere publiek.

Academische attitude

- Bereid en in staat tot rekening houden met sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten bij de oordeelsvorming over en analyse van complexe vraagstukken op het eigen vakgebied;
- Bereid en in staat tot reflectie op methodische, historische en ethisch-maatschappelijke aspecten van de betrokken wetenschap;
- Reflectie op ethische vraagstukken, verband houdend met het eigen vakgebied.

Afstemming op de arbeidsmarkt

Afgestudeerden beschikken over voldoende van de genoemde vaardigheden om academische beroepen of functies te kunnen vervullen, waarvoor een wetenschappelijke masteropleiding vereist of dienstig is. Onder academische beroepen worden beroepen verstaan waarin duurzame kennisontwikkeling, -verwerving of -verwerking, bereidheid om nieuw en/of onontgonnen terrein te betreden en het dragen van verantwoordelijkheid samengaan.

5. Inhoud/programma bacheloropleiding

Tijdens de bacheloropleiding dienen studenten te worden ingewijd in artistieke, cultuur-theoretische en/of maatschappelijke contextualisering van communicatie en communicatieprocessen, van media en hun producten, en mediafenomenen, in het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek en in het schrijven van wetenschappelijke teksten.

De verantwoordelijken voor de opleiding bezinnen zich op de toenemende noodzaak van kennis van de Engelse taal in het (geven van) onderwijs en in de wetenschappelijke communicatie. In de bacheloropleiding wordt aandacht geschonken aan de maatschappelijke inbedding van het vakgebied. De bacheloropleiding wordt afgesloten met een bachelorscriptie of een vergelijkbare opdracht.

6. Inhoud/programma masteropleiding

In de masteropleiding specialiseert de student zich in één of meerdere domeinen: journalistiek, film, literatuur, televisie, oude of nieuwe media, taal en communicatie van (internationale) organisaties, informatiekunde, of juist de convergentie tussen twee of meerdere van al deze gebieden. Het programma biedt ruimte voor bestudering van methodologie en theorie en voor de samenstellende of ondersteunende disciplines. In multidisciplinaire opleidingen wordt ruim aandacht besteed aan de integratie van de verschillende disciplines. Voor professionele opleidingen geldt, dat zij studenten uitrusten met specifieke theoretische kennis, praktische vaardigheden en attitudes die voor de uitoefening van een functie op het werkterrein van de master onontbeerlijk zijn. Indien een stage onderdeel uitmaakt van de opleiding, dient deze aantoonbaar bij te dragen aan de ontwikkeling van kennis, vaardigheden en attitudes noodzakelijk voor de uitoefening van een functie op het terrein van de master.

In het programma van de masteropleiding is voldoende ruimte aanwezig voor de ontwikkeling van de specifieke onderzoeksvaardigheden zodat een masterstudent in staat is een masterscriptie of een vergelijkbaar academisch werkstuk te schrijven op het vakgebied. In de masteropleiding wordt aandacht geschonken aan de maatschappelijke inbedding van het vakgebied. De verantwoordelijken voor de opleiding bezinnen zich op de toenemende noodzaak van kennis van de Engelse taal in het (geven van) onderwijs en in de wetenschappelijke communicatie. Uit de wijze van presentatie van de masteropleiding blijkt dat de opleiding zich er rekenschap van geeft welke andere masteropleidingen er op het eigen en verwante gebieden bestaan en wat de plaats van de aangeboden masteropleiding daarbinnen is.

Bijlage 3: Beoogde eindkwalificaties

Bacheloropleiding

De afgestudeerde student van de BA opleiding CIW (de Dublin-descriptoren):

1. Heeft kennis van en inzicht in de verschillende vormen van communicatie en informatie, zowel schriftelijke als mondelinge vormen. *(Kennis/inzicht)*
2. Heeft kennis van en inzicht in de structuur en functie van geschreven en gesproken teksten (in het Nederlands en een moderne vreemde taal) en enig inzicht in hun historische/culturele achtergrond; heeft inzicht in de rol die traditionele en nieuwe media spelen bij mondelinge en schriftelijke vormen van het communicatieproces. Is in staat de structuur en functie van geschreven, gesproken en digitale teksten systematisch te analyseren. *(Kennis/inzicht; Toepassing kennis/inzicht)*
3. Heeft voldoende inzicht in voor de opleiding relevante onderzoekstechnieken; is in staat om een gefundeerd oordeel uit te spreken over de kwaliteit van de relevante onderzoeksliteratuur en om zelf eenvoudige datasets te analyseren. *(Kennis/inzicht; Leervaardigheden; Oordeelsvorming)*
4. Is in staat de onderzoekstechnieken toe te passen in een eenvoudig onderzoek op het terrein van communicatie en informatie, ook waar het gaat om zelf verzamelde datasets *(Leervaardigheden; Toepassing kennis/inzicht)*
5. Heeft kennis van en inzicht in organisatie-theoretische, sociologische en culturele factoren die het mondelinge en schriftelijke communicatieproces beïnvloeden. *(Kennis/inzicht)*
6. Heeft voldoende kennis, vaardigheid en attitude ontwikkeld op het terrein van mondelinge en schriftelijke vormen van het communicatieproces om zich verder te bekwamen voor maatschappelijke functies en/of om de wetenschappelijke vorming op het niveau van de masteropleiding voort te zetten. *(Leervaardigheid; Toepassing kennis/inzicht)*
7. Is in staat op het verloop van institutionele communicatieprocessen en de rol van taal daarin te reflecteren; heeft de kennis, vaardigheden en attitude om goed te kunnen functioneren in een maatschappelijke functie waarbij een beroep wordt gedaan op competenties met betrekking tot communicatie- en informatiewetenschappen. *(Kennis/inzicht; Toepassing kennis/inzicht)*
8. Heeft inzicht in de waarden die aan het wetenschapsproces ten grondslag liggen. *(Oordeelsvorming)*
9. Bezit een academisch denkniveau, legt een kritische instelling en integriteit aan de dag en toont vasthoudendheid en creativiteit. *(Oordeelsvorming)*
10. Heeft het vermogen een duidelijk standpunt in te nemen in een samenleving die gekenmerkt wordt door een communicatieve pluriformiteit. *(Oordeelsvorming)*

Eindkwalificaties vanuit de opleiding CIW gesteld aan de 2^e major vreemde taal of ACW

11. heeft een goede mondelinge en schriftelijke beheersing van een moderne vreemde taal (Engels of Spaans). (4) *(Kennis; Communicatie)(major vreemde taal)*
danwel:
12. Heeft kennis en inzicht in de structuur en functie van tekst en beeld in communicatieprocessen en enig inzicht in hun historische/culturele achtergrond; heeft inzicht in de rol die traditionele media spelen bij de effectiviteit van het communicatieproces; is in staat de structuur en de functie van tekst en beeld in

communicatieprocessen te analyseren. (*Kennis/inzicht; Toepassing kennis/inzicht; (major ACW)*)

Eindkwalificaties van de 2e major ACW (bij CIW) (overgenomen van ACW)

De student heeft:

1. Kennis van de geschiedenis van de media, in het bijzonder film, grafische vormgeving en digitale media.
2. Kennis van de theorie en analyse van de media, in het bijzonder film, grafische vormgeving en digitale media.
3. Kennis van de theorie van de vergelijking van media (overzichts niveau) of tussen specifieke media onderling (toepassingsniveau).
4. Kennis van en inzicht in de structuur en functie van visuele en verbale aspecten van verschillende media (geschreven en gesproken tekst; statisch beeld; film; audiovisuele media) en de interactie daartussen.
5. Inzicht in de rol die traditionele en nieuwe media spelen bij visuele en verbale vormen van het communicatieproces.
6. Enig inzicht in organisatiethoretische, sociologische en culturele factoren die het communicatieproces beïnvloeden.

Eindkwalificaties van de 2^e major Engels (overgenomen van Engels)

De student heeft:

1. Een zeer goede schrijf-, lees- en vertaalvaardigheid in het hedendaagse Engels;
2. Een zeer goede vaardigheid in de mondelinge productie en luistervaardigheid van het hedendaagse Engels;
3. Kennis van de beschrijvende grammatica en de fonetiek van het Engels, gekoppeld aan inzicht in de toepassing en ontwikkeling van theorieën van tekstanalyse;
4. Kennis van verschillende variëteiten van de Engelse taal, gekoppeld aan inzicht in de toepassing en ontwikkeling van theorieën van variëteit;
5. Kennis van verschillende methoden die gebruikt kunnen worden in onderzoek in de Engelse taalkunde.

Eindkwalificaties van de 2^e major Spaans (overgenomen van Spaans)

De student heeft:

1. Een redelijk tot goede lees- en luistervaardigheid in het hedendaagse Spaans.
2. Een redelijke vaardigheid in de mondelinge en schriftelijke productie van het hedendaagse Spaans.
3. Een redelijke vertaalvaardigheid Spaans-Nederlands.
4. Kennis van cultuur van het Spaanstalig gebied.
5. Kennis van de structuur van het hedendaagse Spaans (klankleer, woordvorming, zinsstructuur).
6. Kennis van verschillende tekstsoorten in het Spaans, gekoppeld aan inzicht in de toepassing en ontwikkeling van theorieën op het gebied van discourse analyse.
7. Kennis van verschillende variëteiten van het Spaans, gekoppeld aan inzicht in de toepassing en ontwikkeling van theorieën op het gebied van taalvariatie.

Masteropleiding

Algemene eindtermen van de MA CIW

Kennis en inzicht

- De student heeft kennis van de complexiteit en diversiteit van het vakgebied taal & communicatie en is in staat die kennis toe te passen bij de beoordeling van eigen en andermans onderzoek.

Toepassen kennis en inzicht

- De student is in staat een onafhankelijke bijdrage te leveren aan het wetenschappelijk debat over het eigen onderzoeksterrein.
- De student is in staat zelfstandig een onderzoek uit te voeren.

Oordeelsvorming

- De student is in staat om op wetenschappelijk niveau te reflecteren op taalgebruik in institutionele settings.
- De student is bereid en in staat tot rekening houden met sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten bij de oordeelsvorming over en analyse van complexe vraagstukken op het gebied van de taal en communicatie.
- De student is bereid en in staat tot reflectie op methodische, historische en ethisch-maatschappelijke aspecten van het taalgedragsonderzoek.

Communicatie

- De student is in staat over een onderzoek te rapporteren volgens de conventies van het vakgebied.
- De student heeft een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid van het Nederlands; de student is in staat over het eigen en andermans wetenschappelijk onderzoek op een aantrekkelijke manier te rapporteren aan een breed publiek.

Leervaardigheden

- De student is in staat te functioneren in een maatschappelijke functie die aansluit bij de opleiding dan wel door te stromen naar een promotietraject op het terrein van Taal & Communicatie.

Eindtermen Taal & communicatie in organisaties

Kennis en inzicht

- De student kent de kwesties die spelen rond het begrip genre binnen de context van effectief taalgebruik in communicatie.
- De student heeft inzicht in de tekst- en of gesprekswetenschappelijke aspecten van communicatie in een aantal instituties en organisaties in een nationale en/of internationale context; voorbeelden van dergelijke instituties zijn het juridische, het journalistieke en het gezondheidsdomein.
- De student heeft een goed overzicht van de tekst- en/of gesprekswetenschappelijke discussies rondom communicatie in een aantal instituties en organisaties.

Toepassen kennis en inzicht

- De student kan de effecten van taalgebruik in institutionele omgevingen analyseren, waardoor de student in staat is ook de communicatie van anderen te becommentariëren en, waar nodig, te verbeteren.

- De student is in staat onderzoek en inzichten uit de toeleverende disciplines (letteren, communicatiewetenschap) te integreren.
- De student is in staat om inzichten in de tekst- en/of gesprekswetenschappelijke aspecten van communicatie toe te passen om over de effectiviteit van die communicatie gefundeerde adviezen uit te brengen.

Eindtermen Schrijven en vertalen

Kennis en inzicht

- De student heeft diepgaande kennis van vertaalprocessen in zowel theoretisch als praktisch opzicht, en heeft inzicht in het soort problemen dat zich voordoet bij het vertalen en lokaliseren van verschillende soorten teksten en documenten.
- De student heeft een uitstekende vaardigheid in het vertalen van teksten van verschillende soorten van het Engels naar het Nederlands, en weet daarbij goed gebruik te maken van elektronische vertaalhulpmiddelen.
- De student heeft een uitstekende productieve beheersing van het Nederlands.
- De student heeft diepgaande kennis van de aard van vaktaal en terminologie, en de rol die deze spelen in het vertaalproces.
- De student heeft diepgaande kennis van de kenmerken van diverse tekstsoorten, waaronder die in een elektronische omgeving, en weet de kwaliteit ervan zorgvuldig te beoordelen.

Toepassen kennis en inzicht

- De student beschikt over uitstekende vaardigheden in de toepassing van professioneel elektronisch gereedschap bij de verwerving, weergave en toepassing van terminologische kennis.
- De student heeft een uitstekende vaardigheid in het beoordelen van de kwaliteit van teksten van diverse genres evenals een uitstekende vaardigheid in het verbeteren van dergelijke teksten.

Oordeelsvorming

- De student is in staat, blijkens een afstudeeropdracht, een complexe problematiek op het gebied van vertalen, of een deelgebied ervan, te analyseren en daarvoor oplossingen te bieden, mede op basis van tijdens een bedrijfsstage uitgevoerde werkzaamheden.

Eindtermen Metaphor in discourse:

Kennis en inzicht

- De student kent de kwesties die spelen rond het begrip genre binnen de context van effectief taalgebruik in communicatie.
- De student heeft inzicht in de taal- en discourse-analytische aspecten van metaforisch taalgebruik in het Engels en de relatie daarvan met cognitie en communicatie.
- De student heeft een goed overzicht van taal- en discourse-analytische aspecten van metaforisch taalgebruik in het Engels en de relatie daarvan met cognitie en communicatie.

Toepassen kennis en inzicht

- De student kan de structuren, functies en effecten van metaforisch taalgebruik in het Engels in uiteenlopende genres analyseren en evalueren.
- De student is in staat onderzoek en inzichten uit de toeleverende disciplines (letteren, psychologie, communicatiewetenschap) te integreren.

Oordeelsvorming

- De student is in staat om nieuwe onderzoeksbijdragen te plaatsen in de complexe en veranderende discussie over metaforiek in taal, cognitie en communicatie en enigszins op waarde te schatten.

Communicatie

- De student heeft een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid van het Engels; de student is in staat over het eigen en andermans wetenschappelijk onderzoek op een aantrekkelijke manier te rapporteren aan een breed publiek.

Eindtermen Journalistiek

Kennis en inzicht

- De student heeft kennis van de complexiteit en diversiteit van het vakgebied Journalistiek en is in staat die kennis toe te passen bij de beoordeling van eigen en andermans onderzoek.
- De student is op de hoogte van de vraagstukken die spelen omtrent de productie, de receptie, het gebruik, het effect en de inhoud van journalistieke teksten en kan deze analyseren in termen van genre, narrativiteit en burgerschap.
- De student heeft inzicht in de tekstwetenschappelijke en communicatiewetenschappelijke aspecten van journalistieke en journalistiekwetenschappelijke vraagstukken.
- De student heeft een goed overzicht van de journalistiekwetenschappelijke discussies omtrent de productie, de receptie, het gebruik, het effect en de inhoud van journalistieke teksten.

Toepassen kennis en inzicht

- De student is in staat een onafhankelijke bijdrage te leveren aan het wetenschappelijk debat over Journalistiek.
- De student is in staat zelfstandig een onderzoek uit te voeren.
- De student kan de effecten van taalgebruik, (incl. genre, narrativiteit) bij journalistieke praktijken analyseren, rekening houdend met de maatschappelijke taak van de journalistiek, waardoor de student in staat is om die praktijken te becommentariëren en waar nodig te verbeteren.
- De student is in staat om onderzoek en inzichten uit de tekstwetenschap en de communicatiewetenschap te integreren in de journalistiekwetenschap in termen van genre, narrativiteit en burgerschap.
- De student is in staat om deze inzichten toe te passen bij het bestuderen, analyseren en oplossen van journalistieke (innovatie)vraagstukken.
- De student is in staat om inzichten uit de journalistiekwetenschappen toe te passen op journalistieke (innovatie)vraagstukken en over de effectiviteit ervan gefundeerde adviezen uit te brengen.

Oordeelsvorming

- De student is in staat om op wetenschappelijk niveau te reflecteren op de productie, de receptie, het gebruik, het effect en de inhoud van journalistieke teksten.
- De student is bereid en in staat tot rekening houden met sociaal-maatschappelijke, wetenschappelijke en ethische aspecten bij de oordeelsvorming over en analyse van complexe vraagstukken op het gebied van de journalistiek.

- De student is bereid en in staat tot reflectie op methodische, historische en ethisch-maatschappelijke aspecten van journalistiekwetenschappelijk onderzoek en onderzoeksjournalistiek.

Communicatie

- De student is in staat over een onderzoek te rapporteren volgens de conventies van het vakgebied.
- De student heeft een goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid van het Nederlands; de student is in staat over het eigen en andermans wetenschappelijk onderzoek op een aantrekkelijke manier te rapporteren aan een breed publiek.

Leervaardigheden

- De student is in staat te functioneren in een maatschappelijke functie die aansluit bij de opleiding dan wel bezit de leervaardigheden die hem of haar in staat stellen een vervolgstudie aan te gaan met een grotendeels zelfgestuurd of autonoom karakter, zoals een promotietraject op het terrein van Journalistiek.

Bijlage 4: Overzicht van de programma's

Bacheloropleiding

Algemeen deel (faculteits- afdelingsbreed) (2012 – 13)

Algemeen T&C	periode 1	periode 2 en 3	periode 4	periode 5 en 6
jaar 1	<i>Inleiding communicatiewetenschap</i> (6 stp) (HC) (T)	<i>AcVa</i> (6 stp) (HC, WC) (O, P, W)	<i>Inleiding. Taalwetenschap</i> (6 stp) (HC, WC) (T)	<i>Filosofie</i> (6 stp) (HC, WC) (T, O)
	Tutoraat (0 stp)	Tutoraat (0 stp)		
jaar 2		<i>Methodologie van empirisch onderzoek</i> (6 stp) (HC, WC) (T, O)		
jaar 3	Minor/keuzevakken/stage/buitenland (12 stp)	Minor/keuzevakken/stage/buitenland (18 stp)	Scriptiecolloquium (3 stp) (WC) (W)	Scriptie (9 stp)

IIC = Hoorcollege, WC = Werkcollege, T = Tentamen, O = Opdrachten, W = Werkstuk, P = Presentatie

1e major Taal & Communicatie (2012 – 13)

Taal en communicatie	periode 1	periode 2 en 3	periode 4	periode 5 en 6
jaar 1	<i>Taal, media en communicatie a</i> (3 stp) (HC) (O, T)	<i>Taal, media en communicatie b + c</i> (3+3 stp) (HC) (O, T)	<i>Discourse analyse a</i> (3 stp) (HC, WC) (T, O)	<i>Discourse analyse b</i> (3+3 stp) (HC, WC) (T, O, W)
jaar 2	<i>Communicatie via teksten a</i> (6 stp) (HC, WC) (T, O)	<i>Communicatie via teksten b</i> (3+3 stp) (HC, WC) (W, P)	<i>Gesprekken aan het werk, werken aan gesprekken a</i> (6 stp) (HC, WC) (T, O, Db)	<i>Gesprekken aan het werk, werken aan gesprekken b</i> (3+3 stp) (HC, WC), (O, W)
				<i>Toetsende Statistiek</i> (6 stp) (HC) (T, O)
jaar 3			<i>Digitale communicatie</i> (9 stp) (HC, WC) (T, O, PF, W)	

HC = Hoorcollege, WC = Werkcollege, T = Tentamen, O = Opdrachten, W = Werkstuk, Db = Dagboek, P = Presentatie, PF = Portfolio

2e major Engels

Engelse taalkunde	periode 1	periode 2 en 3	periode 4	periode 5 en 6
jaar 1	<i>Grammatica</i> (3 stp) (HC, WC) (T, O)	<i>Lexis</i> (3 stp) (WC)	<i>Taalverandering</i> (3 stp) (HC) (O, T)	<i>Spreken en spreektaal</i> (3 stp) (HC, WC) (O, P)
		<i>Fonetiek</i> (3 stp) (HC, WC) (T, O, Op)		<i>Schrijven en schrijftaal</i> (3 stp) (HC, WC) (T, E)
jaar 2	<i>Taalkundige tekstanalyse</i> (6 stp) (WC) (2T)		<i>Schrijven</i> (3 stp) (WC) (O, E)	<i>Vertalen</i> (3 stp) (CP, WC) (T)
	<i>Global English</i> (6 stp) (WC) (O, P)		<i>Taal en interactie</i> (3 stp) (WC) (O, E, P)	<i>Taal en interactie</i> (3 stp)
jaar 3			<i>Advanced English Language Skills</i> (9 stp) (HC, WC, CP) (O, P, T, D)	

HC = Hoorcollege, CP = ComputerPracticum, WC = Werkcollege, T = Tentamen, O = Opdracht, Op = opname, E = Essay, P = Presentatie, D = Dossier, W = Werkstuk, To = Toets

2^e major Spaans

Spaans*	periode 1	periode 2 en 3	periode 4	periode 5 en 6
jaar 1		Taalvaardigheid 1a (6 stp) (WC) (To)	Taalvaardigheid 1b (WC) (O, P, Ts – m) (6 stp)	
		Taal en cultuur van het Spaanstalig gebied (3 stp) (HC) (T)		Structuur van het Spaans (3 stp) (HC, WC) (To)
jaar 2		Taalvaardigheid 2a (6 stp) (WC)(Ts – m)	Taalvaardigheid 2b (6 stp) (Tm)(WC)	
		Schrijven en vertalen N-S (WC) (D) (6 stp)	Análisis del Discurso (H, WC)(P, W, T) (6 stp)	
jaar 3			Variación y cambio en Español (WC) (W)(OzV) (6 stp)	
			Vertalen S-N (3 stp) (WC, T)	

HC = Hoorcollege, WC = Werkcollege, T = Tentamen, Ts – m = schriftelijk en mondeling Tentamen, Tm = mondeling Tentamen, O = Opdracht, P = Presentatie, D = Dossier, W = Werkstuk, To = Toets, OzV = Onderzoeksvoorstel

2^e major ACW: Beeldcultuur

ACW	periode 1	periode 2 en 3	periode 4	periode 5 en 6
jaar 1	Oriëntatie op beeldcultuur (3 stp)(HC) (T)	Mediageschiedenis: Typografie, grafische Vormgeving en Reclame (4+2 stp) (HC) (T)	Media History: Film, Television en and New Media (9 stp) (HC, V) (T, O)	
jaar 2	Beeld in context (6 stp) (HC) (P, TH)	Filmanalyse (6 stp) (HC, WC, E) (O, T)	Analyse van interactieve fictie (6 stp) (WC, PR) (O, W)	Reclame en visuele communicatie (6 stp) (HC, WC) (W)
jaar 3 of			Specialisatie Grafische Vormgeving in theorie en praktijk (9 stp) (WC, E) (R, W)	
jaar 3			Specialisatie Kunst van het vergelijken (9 stp) (WC) (O, W)	

HC = Hoorcollege, V = Viewing, WC = Werkcollege, E = Excursie, PR = Practicum, T = Tentamen, O = Opdracht, P = Presentatie, TH = Take Home tentamen, W = Werkstuk, R = Referaat

Masteropleiding

Programma Taal en communicatie in organisaties

	periode 1	periode 2 en 3	periode 4	periode 5 en 6
jaar 1	Genre Analysis 1 (6 ec)	Genre Analysis 2 (6 ec)		
18 ec uit:	Journalistieke interviews * of Adviseren over gesprekken * (6 ec)	Forensic Linguistics (6 ec)	Health Communication and New Media (6 ec)	Reclameprocessen (6 ec)
	Lezers in zakelijke communicatie (6 ec)		Methods of Assessing Web Communication (9 ec)	
	Scriptie #		(18 ec)	
	Vrije ruimte #		(12 ec)	

*Worden om het jaar aangeboden (*Journalistieke interviews* in 2012-13).

Afhankelijk van het instroommoment (september, februari) kan de student keuzeruimte (12 ec) en scriptie (18 ec) in semester 2 dan wel in semester 1 plannen. Het instroommoment in februari verdwijnt met ingang van 1 september 2013.

Programma Schrijven en vertalen: variant Vertalen

	periode 1	periode 2 en 3	periode 4	periode 5 en 6
jaar 1	Genre Analysis 1 (6 ec)	Formuleren plus (6ec)	Stage (12 ec)	Scriptie (18 ec)
		Vertalen Eng-Ned B (6 ec) +		
	Introduction to translation studies (3 ec)	Technisch vertalen en Ict technieken voor vertalers (6 ec)		
	Vertalen Eng-Ned A (3 ec)			

Programma Schrijven en vertalen: variant Schrijven

	periode 1	periode 2 en 3	periode 4	periode 5 en 6
jaar 1	Genre Analysis 1 (6 ec)	Formuleren plus (6ec)		
	Narrativiteit (6 ec)			
24 ec uit:	Lezers in zakelijke communicatie (6 ec)	Metaphor in Language: Register, Style, and Rhetoric (6 ec)		Reclameprocessen (6 ec)
		Genre Analysis 2 (6 ec)		
		Screenwriting (6 ec)		
	Transmedia Storytelling (9 ec)		Stage (12 ec)	
			Scriptie (18 ec)	

Programma Metaphor in Discourse

	period 1	period 2 en 3	period 4	period 5 en 6
Year 1	Genre Analysis 1 (6 ec)	Genre Analysis 2 (6 ec)		
	Introduction to Metaphor: Theory and Research (6 ec)	Metaphor in Language: Register, Style, and Rhetoric (6 ec)	Metaphor in Communication: Media and Settings (6 ec)	
	Elective course (6 ec)		Elective course (6 ec)	
			Thesis (18 ec)	

Programma Journalistiek

Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	Periode 5 en 6
Key issues in journalistiek wetenschap (6 ec)	Journalistieke genres: veranderingen in vorm en functie (6 ec)	Practicum onderzoek sjournalistiek (6 ec)	Onderzoek naar de journalistieke praktijk (6 ec)	Scriptie (18 ec)
Nieuwsproductie en burgerschap (6 ec)	Nieuwsframes, nieuwsimpact en burgerschap (6 ec)		Impact van journalistieke producten (3 ec)	
			Toegepaste methode en technieken (3 ec)	

Bijlage 5: Kwantitatieve gegevens over de opleidingen

Instroom-, doorstroom- en uitstroomgegevens

Bacheloropleiding

KUO: tabel B 1.1: Cohortomvang en samenstelling Bachelor, voltijdse instroom

* HBO is inclusief de studenten die een schakelprogramma/premaster doen

Jaar	Cohortomvang met vooropleidingscategorie					Totaal
	VWO	HBO prop	HBO*	Buitenland	Overig	
VU 02/ 03	25	4	17	0	1	47
03/ 04	20	4	16	0	3	43
04/ 05	24	6	2	0	2	34
05/ 06	26	7	3	3	2	41
06/ 07	25	4	5	2	3	39
07/ 08	45	4	2	2	4	57
08/ 09	42	2	3	1	1	49
09/ 10	42	7	2	0	2	53
10/ 11	39	1	3	2	3	48

KUO: tabel B 2.1: vertrek bachelorstudenten, VWO-instroom, voltijds, voorlopige cijfers peildatum 1 oktober 2011

Cohort	Vertrek bachelorstudenten bij de opleiding				Selectiviteit van 1e jaar
	Omvang cohort	na 1 jaar	na 2 jaar	na 3 jaar	
	absoluut	Percentage (cumulatief), wordt niet vermeld als het totaal kleiner dan 4 is			
VU 02/ 03	25	32	36	36	89
03/ 04	20	10	10	15	67
04/ 05	24	17	25	25	67
05/ 06	26	27	27	27	100
06/ 07	25	28	36	40	70
07/ 08	45	49	58	58	85
08/ 09	42	21	21	*24	*90
09/ 10	42	26	*29		
10/ 11	39	*21			

KUO: tabel B 5.1: bachelorrendement van herinschrijvers opleiding (en HOOP binnen instelling), VWO-instroom, voltijds

	Cohort	Omvang herins.	% van totale cohort	Bachelorrendement van herinschrijvers					hoop /inst > 6 jaar
				na 3 jaar	na 4 jaar	na 5 jaar	na 6 jaar	> 6 jaar	
V									
U	02/ 03	33	70	36	61	70	76	79	79
	03/ 04	36	84	39	75	83	83	83	83
	04/ 05	28	82	21	46	71	79	79	79
	05/ 06	30	73	37	67	73	77		
	06/ 07	31	79	19	58	71			
	07/ 08	27	47	56	74				
	08/ 09	37	76	32					
	09/ 10	39	74						
	10/ 11	40	83						

Masteropleiding

Master CIW (66826)

(voortgezet in de programma's Schrijven en Vertalen; Taal en communicatie in organisaties)

KUO: tabel M 1.1: Cohortomvang en onderwijsherkomst masterinstroom, Master CIW, voltijdse instroom

Cohortomvang en onderwijs-herkomst masterinstroom						
	Jaar	Eigen universiteit	Andere universiteiten		Buiten HO	Totaal
			NL	HBO		
V						
U	03/ 04	0	0	0	2	2
	04/ 05	6	1	2	0	9
	05/ 06	10	3	10	1	24
	06/ 07	11	9	15	0	35
	07/ 08	16	11	8	0	35
	08/ 09	32	12	8	1	53
	09/ 10	19	9	8	0	36
	10/ 11	19	11	8	0	38

KUO: tabel M 3.1: studieduur masteropleiding naar onderwijsherkomst, Master CIW, voltijdse instroom

afstudeer cohort	Eigen universiteit		Andere universiteit NL		HBO		Buiten HO	
	Geslaagd absoluut	Duur opl. gemiddeld	Geslaagd absoluut	Duur opl. gemiddeld	Geslaagd absoluut	Duur opl. gemiddeld	Geslaagd absoluut	Duur opl. gemiddeld
		in maanden		in maanden		in maanden		in maanden
VU 04/ 05	4	4						
05/ 06	3	9			1	24		
06/ 07	8	18	3	17	1	24		
07/ 08	3	13	1	34	7	28	1	30
08/ 09	13	15	4	27	6	35		
09/ 10	28	20	5	30	7	30		
10/ 11	15	21	5	30	7	30		

Master Journalistiek (60665)
(voortgezet als programma Journalistiek)

KUO: tabel M 1.1: cohortomvang en onderwijsherkomst masterinstroom, Master Journalistiek (voltijdse instroom; deze opleiding heeft geen deeltijdse instroom)

Cohortomvang en onderwijs-herkomst masterinstroom						
Jaar Per Universiteit	Eigen universiteit	Andere universiteiten		Buiten HO	Totaal	
		NL	HBO			
VU 06/ 07	4	5	7	0	16	
07/ 08	6	18	4	1	29	
08/ 09	7	18	6	1	32	
09/ 10	8	26	6	0	40	
10/ 11	16	27	8	0	51	

KUO: tabel M 3.1: Studieduur masteropleiding naar onderwijsherkomst, Master Journalistiek

afstudeer cohort	Eigen universiteit		Andere universiteit NL		HBO	
	Geslaagd absoluut	Duur opl. gemiddeld	Geslaagd absoluut	Duur opl. gemiddeld	Geslaagd absoluut	Duur opl. gemiddeld
		in maanden		in maanden		in maanden
VU 06/ 07	4	11				
07/ 08	3	18			1	12
08/ 09	3	22	4	20	4	16
09/ 10	5	27	10	26	2	12
10/ 11	7	19	13	30	5	18

Master English Language and Culture (60290)
(Engelse Taalkunde voortgezet als Metaphor in Discourse)

KUO: Tabel M 1.1: cohortomvang en onderwijsherkomst masterinstroom, Master English Language and Culture, voltijdse instroom

		Cohortomvang en onderwijs-herkomst masterinstroom				
		Eigen	Andere		Buiten	
		universiteit	NL	HBO	HO	Totaal
Jaar	Per					
Universiteit						
VU	02/ 03	0	0	0	1	1
	03/ 04	0	0	4	0	4
	04/ 05	5	0	2	8	15
	05/ 06	10	1	1	2	14
	06/ 07	5	3	4	2	14
	07/ 08	13	0	2	1	16
	08/ 09	6	3	0	4	13
	09/ 10	8	1	3	4	16
	10/ 11	4	3	0	7	14

KUO: tabel M 3.1: studieduur masteropleiding naar onderwijsherkomst, Master English Language and Culture, voltijdse instroom

		Eigen		Andere		HBO		Buiten HO	
		universiteit		universiteit NL					
afstudeer	cohort	Geslaagd	Duur opl.	Geslaagd	Duur opl.	Geslaagd	Duur opl.	Geslaagd	Duur opl.
		absoluut	gemiddeld	absoluut	gemiddeld	absoluut	gemiddeld	absoluut	gemiddeld
		in maanden		in maanden		in maanden		in maanden	
Per									
Universiteit									
VU	03/ 04							1	7
	04/ 05	3	9			1	24	4	12
	05/ 06	7	11			3	25	1	24
	06/ 07	2	11					2	30
	07/ 08	2	12	2	30	1	34	2	24
	08/ 09	6	17	2	12	3	26	3	31
	09/ 10	8	20			1	48	3	21
	10/ 11	4	26	2	12	1	19	9	16

Gerealiseerde docent-studentratio

Cijfers per opleiding voor de afdelingen Taalkunde en Letterkunde:

Bachelor en Master CIW:

Totaal staf 1 ^e geldstroom:	8,2 fte	waarvan onderwijstijd: 5,05 fte
Totaal Ba-studenten:	160	
Totaal Ma-studenten:	100*	

Wegingsfactor staf Ba-Ma = 2:1

Totaal staf Ba: 66% van 8,2 fte =	5,46 fte	waarvan onderwijstijd: 3,37 fte
Totaal staf Ma: 33% van 8,2 fte =	2,74 fte	waarvan onderwijstijd: 1,68 fte

Alleen voor de Ba: docenten Spaans:	1,4 fte	waarvan onderwijstijd: 1,1 fte
Totaal staf Ba incl Spaans:	6,86 fte	waarvan onderwijstijd: 4,47 fte

Staf-studentratio Ba: 1: 23,3 (totaal aantal fte's) of onderwijstijd)	1:	35,8	(aantal fte's)
---	----	------	----------------

Staf-studentratio Ma: 1: 36,5 (totaal aantal fte's) of onderwijstijd)	1:	59,5	(aantal fte's)
---	----	------	----------------

Gemiddeld aantal contacturen per fase van de studie

Bacheloropleiding

Het aantal contacturen varieert afhankelijk van de gekozen majorencombinatie tussen de 12 en 16 uur in het 1^e jaar, tussen de 12 en 14 uur in het 2^e jaar en tussen de 8 en 12 uur in het 3^e jaar. In het 2^e semester van het 3^e jaar is het aantal contacturen wat lager, zodat er meer tijd beschikbaar is voor zelfstudie ten behoeve van de scriptie. Vanaf 2013 – 14 wordt het aantal contacturen voor het 1^e jaar volgens VU-voorschrift naar 7 uur per vak gebracht. Met 2 vakken per periode zijn dat 14 uur per week.

Masteropleiding

Bij alle programma's en specialisaties binnen de master CIW varieert het aantal contacturen in het eerste semester tussen de 8 en 10 uur per week en is dat aantal in het tweede semester lager, omdat er dan meer zelfstudietijd is ingeruimd om te werken aan de scriptie. In het programma *Schrijven en Vertalen* worden de contacturen in het tweede semester deels ingevuld als stagebegeleidingsuren. Bij het programma *Journalistiek* ligt de verhouding tussen contacturen en zelfstudie-uren iets anders dan bij de overige programma's, omdat bij Journalistiek diverse praktijkvakken zijn opgenomen in het programma.

Bijlage 6: Bezoekprogramma

Woensdag 26 juni 2013

Bestuderen documentatie en voorbereidende bijeenkomst (11.30-13.30 uur; inclusief lunch)

Management (13.30-14.15 uur)

Naam	Functie
Prof. dr. Martine Coene	Afdelingshoofd afdeling Taal en Communicatie
Prof. dr. Mike Hannay	Portefeuillehouder onderwijs/onderwijsdirecteur
dr. Liesbeth Geudeke	Onderwijscoördinator, belast met kwaliteitszorg

Pauze (14.15-14.30 uur)

Ba CIW - studenten (14.30-15.15 uur)

Naam	Jaar
Maurits van Rhijn	1 ^e jaars
Raissa Velano de Sant'ana	1 ^e jaars
Tinka Dros	2 ^e jaars
Sophie van der Meulen	2 ^e jaars
Selma Wagner	3 ^e jaars
Grietje Suijkerbuijk	3 ^e jaars

Ma CIW - studenten (15.15-16.00 uur) (Engelstalig)

Naam	specialisatie
Tessa Spanjersberg	CIW: TCO
Marissa Hage	CIW: TCO
Wouter Veeken	CIW: S&V
Casper van Oirschot	CIW: Journalistiek
Alie Sierkstra	CIW: Journalistiek
Donna Smit	CIW: Journalistiek
Robin Meyer (Engelstalig)	CIW: Metaphor in Discourse

Pauze (16.00-16.30)

Ba en Ma CIW - docenten (16.30-17.30)

Naam	Specialisatie
Drs. Marca Schasfoort	TCO (m.n. Ba)
Dr. Margreet Onrust	TCO, S&V
Dr. Charlotte van Hooijdonk	TCO
Dr. Tessa Charldorp	TCO
Dr. Luuk Lagerwerf	TCO, journalistiek Leerstoelhouder CIW a.i.
Prof. dr. Irene Costera Meijer	Journalistiek
Dr. Tina Krenmayr	Metaphor in Discourse (ziek)
Dr. Maaike van den Haak	S&V

Alumni Ma-CIW (17.30-18.00)

Naam	Ma-specialisatie en functie
Amber Boeynaems, MA	(Jour) online marketeer bij Wijzer Multi Media
Lisa Tromp, MA	(CIW: TCO) programmamedewerker dance4life NL
Marije Zegwaard, MA	(CIW: TCO) research consultant bij marktonderzoeksbureau
Tim Groot Kormelink, MA	(Jour) onderzoeker (Journalism studies VU)
Eva Mossevelde, MA	(Jour) redacteur Een Vandaag Jongerenpanel
Eline van Elk, MA	(Metaphor) Communicatieadviseur bij het Benelux-Bureau voor Intellectueel Eigendom

Donderdag 27 juni 2013

Intern overleg (08.45-09.30 uur)
(geen aanmeldingen voor het inloopspreekuur)

Ba- en Ma opleidingscommissie T&C (09.30 -10.00 uur)

Naam	Functie
Dr. Maurice Vliegen	Voorzitter Ba-OC
Dr. Gerben Mulder	Docentlid Ba-OC
Drs. Marika de Bakker	Docentlid BA-OC
Dr. Hennie van der Vliet	Voorzitter Ma-OC
Prof. Dr. Irene Costera Meijer	Docentlid Ma-OC (kamer Journalistiek)
Jacqueline Kapeloni	Studentlid Ba-OC
Marloes Rendering	Student-lid Ma-OC (kamer Journalistiek)
Daphne van Kessel	Student-lid Ma-OC

Ba-Examencommissie Taal en Communicatie en Ma examencommissie Graduate School (10.00-10.30 uur), plus studieadviseurs

Naam	Functie
Dr. Margreet Onrust	Voorzitter Ba-EC
Dr. Laura Rupp	Docentlid Ba-EC, voorzitter Toetscommissie
Dr. Luuk Lagerwerf	Docentlid Ma-EC namens de afdeling T&C
Prof. dr. Dick Schram	Voorzitter Ma-EC
Mr. Greetje Gorens	Ambtelijk secretaris Examencommissies
Drs. Inger Groesz	Studieadviseur (Journalistiek en Metaphor)
Drs. Suzan van der Bruggen	Studieadviseur (CIW)

Pauze en voorbereiden eindgesprek (10.30-11.30 uur)

Eindgesprek met management (11.30 – 12.15 uur)

Naam	Functie
Prof. dr. Caroline Kroon	Vice-decaan
Prof. dr. Martine Coene	Afdelingshoofd afdeling Taal en Communicatie
Prof. dr. Mike Hannay	Portefeuillehouder onderwijs/onderwijsdirecteur
dr. Liesbeth Geudeke	Onderwijscoördinator, belast met kwaliteitszorg

Opstellen voorlopige bevindingen door commissie en voorbereiden mondelinge terugkoppeling, inclusief lunch (12.15 – 15.15 uur)

Mondelinge presentatie bevindingen, openbaar (15.15 – 15.30 uur)

Bijlage 7: Bestudeerde afstudeerscripties en documenten

Voor het bezoek heeft de commissie de afstudeerscripties bestudeerd van de studenten met de volgende studentnummers:

Bacheloropleiding

1673874	1985736	1837478
1533150	1714627	1837949
1739360	1983334	1704060
1717324	1612425	1957635
1685341	1817973	1717340

Masteropleiding

1573330	1803883	1760386
1534157	1730371	2059851
1678256	1704060	1414615
1610570	1994611	2505888
2114542	1835564	1678019

Tijdens het bezoek heeft de commissie onder meer de volgende documenten bestudeerd (deels als *hard copies* en deels via de elektronische leeromgeving):

Algemeen:

- Stukken over de onderwijsvisie van de Faculteit der Letteren;
- Style Guide: Syllabus schriftelijk presenteren (in tweevoud);
- Opleidingscommissies: Bachelor en Master;
- Examencommissies: Bachelor en Master (EC van de Graduate School);
- Bachelorscriptiehandleiding, 2012;
- Masterscriptiehandleiding, 2011;
- Stagehandleiding, 2011.

Materiaal van bachelor- en mastervakken

Bachelor

Algemeen:

Jaar 1:

- Inleiding communicatiewetenschap (dr. Luuk Lagerwerf);
- Academische vaardigheden (coördinator dr. Margreet Onrust);
- Filosofie, taal, kunst en kennis (al het materiaal van opgevraagd, Ype de Boer, MA).

Jaar 2:

- Methodologie van empirisch onderzoek (al het materiaal van opgevraagd, dr. Gerben Mulder).

Jaar 3:

- Scriptiecolloquium (dr. Joyce Lamerichs, dr. Monique Lamers, dr. Gerben Mulder, dr. Margreet Onrust, drs. Marca Schasfoort, dr. Tessa Charldorp, dr. Maurice Vliegen).

1^e major Taal en Communicatie

Jaar 1:

- Taal, media en communicatie A (dr. Charlotte van Hooijdonk);

- Taal, media en communicatie B (prof. dr. Piek Vossen, drs. Ben Stuyvenberg);
- Taal, media en communicatie C (vervolgopdrachten bij deel A en B);
- Discourse analyse A (al het materiaal van opgevraagd, dr. Luuk Lagerwerf);
- Discourse analyse B (al het materiaal van opgevraagd, dr. Luuk Lagerwerf).

Jaar 2:

- Communicatie via teksten A (dr. Maurice Vliegen, dr. Margreet Onrust);
- Communicatie via teksten B (coördinator dr. Margreet Onrust);
- Gesprekken aan het werk, werken aan gesprekken A (coördinator drs. Marca Schasfoort);
- Gesprekken aan het werk, werken aan gesprekken B (coördinator drs. Marca Schasfoort);
- Toetsende statistiek (dr. Gerben Mulder).

Jaar 3:

- Digitale communicatie (al het materiaal van opgevraagd, coördinator dr. Charlotte van Hooijdonk).

2^e major Algemene Cultuurwetenschappen

Jaar 1:

- Oriëntatie op de beeldcultuur (dr. Martina Roepke);
- Mediageschiedenis: typografie, grafische vormgeving en reclame (dr. Rieta Bergsma);
- Media History: Film, Television and New Media (al het materiaal van opgevraagd, dr. Ivo Blom, dr. Connie Veugen).

Jaar 2:

- Beelden in context (dr. Martina Roepke);
- Filmanalyse (dr. Ivo Blom);
- Analysing interactive fiction (dr. Connie Veugen).

Jaar 3:

- Specialisatie Grafische vormgeving in theorie en praktijk (al het materiaal van opgevraagd, dr. Rieta Bergsma).

2^e major Engelse Taalkunde

Jaar 1:

- Grammatica Engels (dr. Bert Weltens);
- Fonetiek Engels (dr. Laura Rupp);
- Spreken en spreektaal Engels (dr. Alan Cienki).

Jaar 2:

- Taalkundige tekstanalyse Engels (dr. Alan Cienki, dr. Vaclav Brezina);
- Global English (al het materiaal van opgevraagd, dr. Laura Rupp);
- Schrijven 2 Engels (coördinator prof. dr. Mike Hannay);
- Taal en interactie (al het materiaal van opgevraagd, dr. Alan Cienki).

Jaar 3:

- Advanced English Language Skills (dr. Bert Weltens).

2^e major Spaans

Jaar 1:

- Taalvaardigheid Spaans 1a (drs. Peter Kingma);
- Taalvaardigheid Spaans 1b (drs. Marika de Bakker);
- Taal in het Spaanstalig gebied (drs. Peter Kingma).

Jaar 2:

- Taalvaardigheid Spaans 2a (drs. Marika de Bakker);
- Taalvaardigheid Spaans 2b (drs. Peter Kingma).

Jaar 3:

- Varación y cambio en Español (al het materiaal van opgevraagd, dr. Fleur van Houwen);
- Vertalen S-N (al het materiaal van opgevraagd, drs. Marika de Bakker).

Master Communicatie- en Informatiewetenschappen

Programma Taal en communicatie in organisaties:

- Genre Analysis I (al het materiaal van opgevraagd, prof. dr. Gerard Steen, prof. dr. Wibert Spooren);
- Genre Analysis II (al het materiaal van opgevraagd, prof. dr. Gerard Steen, dr. Gerben Mulder, Gudrun Reijnierse, MA);
- Reclameprocessen (al het materiaal van opgevraagd, dr. Gerben Mulder);
- Lezers in zakelijke communicatie (dr. Luuk Lagerwerf);
- Methods of Assessing Web Communication (al het materiaal van opgevraagd, dr. Maaike van der Haak).

Programma Schrijven en Vertalen, variant Vertalen:

- Genre Analysis I (al het materiaal van opgevraagd, prof. dr. Gerard Steen, prof. dr. Wibert Spooren) (zie onder Taal en communicatie in organisaties);
- Formuleren plus (al het materiaal van opgevraagd, dr. Margreet Onrust);
- Vertalen Engels – Nederlands A en B (dr. Maaike van der Haak);
- Technisch vertalen en ICT technieken voor vertalers (al het materiaal van opgevraagd, dr. Hennie van der Vliet).

Programma Schrijven en Vertalen, variant Schrijven (nog niet gekozen, vakken die alleen voor dit programma bestemd zijn, zijn nog niet aangeboden):

- Genre Analysis I (al het materiaal van opgevraagd, prof. dr. Gerard Steen, prof. dr. Wibert Spooren) (zie onder Taal en communicatie in organisaties);
- Genre Analysis II (al het materiaal van opgevraagd, prof. dr. Gerard Steen, prof. dr. Wibert Spooren) (zie onder Taal en communicatie in organisaties);
- Formuleren plus (al het materiaal van opgevraagd, dr. Margreet Onrust) (zie onder variant Vertalen);
- Reclameprocessen (al het materiaal van opgevraagd, dr. Gerben Mulder) (zie onder Taal en communicatie in organisaties);
- Lezers in zakelijke communicatie (dr. Luuk Lagerwerf)

(zie onder Taal en communicatie in organisaties);

- Screenwriting (al het materiaal van opgevraagd, dr. Roel van der Oever)
- Nieuw vak, nog niet aangeboden;
- Narrativity (coördinator dr. Suzan Adema).

Programma Metaphor in Discourse:

- Genre Analysis I (al het materiaal van opgevraagd, prof. dr. Gerard Steen, prof. dr. Wibert Spooren) (zie onder Taal en communicatie in organisaties);
- Genre Analysis II (al het materiaal van opgevraagd, prof. dr. Gerard Steen, prof. dr. Wibert Spooren) (zie onder Taal en communicatie in organisaties);
- Metaphor in Language: Register, Style and Rhetoric (dr. Tine Krennmayr);
- Metaphor in Communication: Media and Settings (al het materiaal van opgevraagd, dr. Alan Cienki).

Programma Journalistiek:

- Key issues in de journalistiek wetenschap (al het materiaal van opgevraagd, prof. dr. Irene Costera Meijer);
- Journalistieke genres: veranderingen in vorm en functie (dr. Luuk Lagerwerf, dr. Joyce Lamerichs);
- Nieuwsproductie en burgerschap (dr. Anita van Hoof (FSW) drs. Devid Ilievski);
- Nieuwsframes, nieuwsimpact en burgerschap (al het materiaal van opgevraagd, prof. dr. Jan Kleinnijenhuis (FSW), drs. Devid Ilievski);
- Practicum onderzoeksjournalistiek (drs. Devid Ilievski);
- Impact van journalistieke producten (dr. Luuk Lagerwerf, dr. Joyce Lamerichs);
- Toegepaste methoden en technieken (coördinator prof. dr. Irene Costera Meijer);
- Onderzoek naar de Journalistieke praktijk (coördinatoren dr. Anita van Hoof, prof. dr. Irene Costera Meijer).

Bijlage 8: Onafhankelijkheidsverklaringen

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Jan Baekens

ADRES: 174 Parkstraat
3000 Leuven /
Eso

IS ALS DESKUNDIGE / ~~BEROEPSBEOEFENAAR~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING;

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT,
VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS
AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 17 sept 2012

HANDTEKENING:

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'A' followed by a surname that is partially obscured by the flourish.

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING
INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Vanderpijpen Willy

PRIVÉ ADRES:

Dijkstra 17 B-8310 Sint-Kamis (Brugge)

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE
OPLEIDING:

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET
BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON,
ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN
VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN
DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN
BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Utrecht*

DATUM: *17/09/2012*

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: RABYMAECKERS, KARIN (UGENT)

ADRES: KORTE MEER 7-11
9000 GENT

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVINGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden kunnen beïnvloeden;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN; .

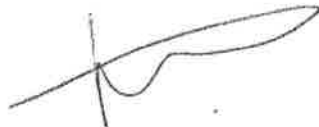
VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT,
VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS
AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Utrecht

DATUM: 17/9/2012

HANDTEKENING:

A handwritten signature in black ink, consisting of a vertical line on the left and a large, sweeping, horizontal stroke that curves upwards at the end.

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

CIW en Mediastudies Q321

ONDERGETEKENDE

NAAM: J. A. A. Simons

ADRES: priv: Ceuquinskaide 67, 1018 AH Amsterdam
werk: Tintdraagwegpad 9, 1012 XT Amsterdam

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: *Wierden*

DATUM: *17-09-2012*

HANDTEKENING:

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: Marie-Therese Claes

ADRES: Wolfshagen 239, BE 3040 Neerijse

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVINGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEINVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN.

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS:

Neerijse

DATUM:

14/11/2012

HANDTEKENING:

M. H. Claes

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM:

Philippe Neer

ADRES:

Haantjeslei 99
2018 Antwerpen
België

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE ZOULDEN KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

CIW en Mediastudies Q321

ONDERGETEKENDE

NAAM: EMIEL ROLAND HOFFER

ADRES: SINT ANNA STRAAT 81-5
6524 EJ NIJMEGEN

IS ALS DESKUNDIGE / ~~SECRETARIS~~ GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVINGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE
AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN
VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN
WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER
REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: NIJMEGEN

DATUM: 17-9-2012

HANDTEKENING:

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'E. H.', written over a horizontal line.

ONAFHANKELIJKHEIDS- EN GEHEIMHOUDINGSVERKLARING

INDIENEN VOORAFGAAND AAN DE OPLEIDINGSBEOORDELING

ONDERGETEKENDE

NAAM: José van Zwieten

ADRES: Croesestraat 17 - Utrecht

IS ALS DESKUNDIGE / SECRETARIS GEVRAAGD VOOR HET BEOORDELEN VAN DE OPLEIDING:

ZIE BIJLAGE

AANGEVRAAGD DOOR DE INSTELLING:

ZIE BIJLAGE

VERKLAART HIERBIJ GEEN (FAMILIE)RELATIES OF BANDEN MET BOVENGENOEMDE INSTELLING TE ONDERHOUDEN, ALS PRIVÉPERSOON, ONDERZOEKER / DOCENT, BEROEPSBEOEFENAAR OF ALS ADVISEUR, DIE EEN VOLSTREKT ONAFHANKELIJKE OORDEELSVORMING OVER DE KWALITEIT VAN DE OPLEIDING TEN POSITIEVE OF TEN NEGATIEVE Zouden KUNNEN BEÏNVLOEDEN;

VERKLAART HIERBIJ ZODANIGE RELATIES OF BANDEN MET DE INSTELLING DE AFGELOPEN VIJF JAAR NIET GEHAD TE HEBBEN;

VERKLAART STRIKTE GEHEIMHOUDING TE BETRACHTEN VAN AL HETGEEN IN VERBAND MET DE BEOORDELING AAN HEM/HAAR BEKEND IS GEWORDEN EN WORDT, VOOR ZOVER DE OPLEIDING, DE INSTELLING OF DE NVAO HIER REDELIJKERWIJS AANSPRAAK OP KUNNEN MAKEN.

VERKLAART HIERBIJ OP DE HOOGTE TE ZIJN VAN DE NVAO GEDRAGSCODE.

PLAATS: Delft

DATUM: 14-10-2012

HANDTEKENING:

